NAM THU MUOI LAM, — SO THU 3141 — MOI SO : 0$04 — NGAY THU TO 7 SEPTEMBRE 1927

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MOI NGAY RA MOT SO

GIA MUA BAO

	1 tháng	3 tháng	6 tháng	1 năm
Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao, Nam-kỳ, Pháp-quốc và các Thuộc-địa Pháp	8$00	4$00	2$00	1$00
Ngoại-quốc	9.00	4.50	2.25	
Các làng và các công-sở	14.00	7.00	3.50	
	10.00	5.00	2.50	

Làm mua báo có tờ từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng.
Các ngài mua báo xin gửi trả cho tiền trước.

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
63, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur : P. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBACTANVAN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

DEPOT LEGAL «INDOCHINE» N°7093

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories
Contrepartie on demande
Prix moyens, dernière page :
Une seule insertion . . . . . 0$20 la c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$18 la c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$50 la c/m
Petites annonces classées . . . 0$20 la ligne

Muốn cải-lương xã-hội, trước phải cải-lương dư-luận

Ở đời có một cái thế-lực rất mạnh, không phải là lệ thường phạt của triều đình, và lời khuyến răn của cha anh, mà ai cũng phải ham, cũng phải sợ, đủ kích khuyến người ta làm điều hay và ngăn cấm người ta không dám làm sự dở. Cái sức mạnh ấy là gì? tức là cái ý kiến chung của công chúng mà phát ra lời khen chê chung vậy. Lời khen chê ấy chính đáng hay là không chính đáng, thì lại vì cái tập thượng mỗi đời có khác nhau, mà có ảnh hưởng ở trong xã-hội thật là lớn.

Trước hết xin nói cái dư-luận về quan trường: đời nào mà dư luận qui cái người chính trực công liêm, thì lời phẩm bình chung của công chúng, đều lấy đó làm tiêu chuẩn. Người làm quan tất phải giữ cái thể diện ông quan, sợ người ta trông vào, quan trên nghiêm xuống; tất phải lo biết cái nghĩa vụ làm quan, đã ăn lộc của nước, thì phải giúp việc cho dân. Bởi thế, nửi Thái ai chẳng muốn tựa, bởi đồng ai thấy chẳng mê mà người ta còn biết lấy xu phụ quyền qui làm xấu xa, cư quan thành bạch làm danh giá, thế là cốt nhờ cái dư luận chính đáng mà phần nhiều người làm quan, còn giữ được cái đức chính trực công liêm vậy.

Thứ nói đến việc giao tế ở trong xã-hội: ở cái buổi tinh người còn chất phác, thì dư luận cũng chuộng bề thật thà, người ta giao tiếp với nhau, cốt lấy trung hậu làm đầu, lấy danh giá làm qui. Gian hoặc cũng có người vì ham mối lợi, mà giở ngón lừa dối đảo điên, thì dẫu có làm nên ông nọ bà kia, kiếm được tiền nghìn bạc vạn, cũng không tránh khỏi cái tiếng lừa thầy phản bạn, bất nghĩa vô lương, dư luận đã không dung, thì còn có giá trị gì ở trong xã-hội. Nhân tâm phong tục buổi ấy giữ được thuần hậu, cũng phần nhiều nhờ về đó.

Đến cái buổi vật chất trọng quá, thế lực kiêm tiền mạnh quá, lòng người mới thay đổi đi, ngoài chữ lợi ra, không còn biết cái gì là trọng hơn nữa. Có lắm người giàu có lừng lẫy, mà xét ra cái nền cự-phú ấy phần nhiều là bởi phản trắc tàn ác mà gây nên. Thế mà thói đời đã khác, rồi chê khen cũng sai, lại cho thế là giỏi là tài, mà đua nhau bắt chước, không kể gì cách làm gian có chính đáng hay là không chính đáng, cốt đạt được cái mục đích làm giàu thì thôi. Có cần gì thể diện, có kể gì lương tâm, chỉ rình ai có chút bỏ hèn, thì giở mặt như bàn tay, thả ngay ngón xà xẻo bóc lột; khiến cho trong việc giao-thiệp, ai cũng lo giữ mình như miếng mộc, không có chút gì tìm cậy được nhau, mà xã-hội hầu thành ra cái biển-cực lớn.

Ấy dư-luận có cái sức mạnh, đủ chuyển đi được phong tục, biến đổi, được nhân tâm, dư-luận đã phải trái đảo đi đến, thì phong tục chỉ có một ngày một kém, nhân tâm chỉ có một ngày một hư, người có lòng mẫn thế thương thời, biết rằng một cột không ngăn nổi dòng sông, đành phải ngậm ngùi mà bỏ tay ngồi chịu.

Cho nên muốn cải lương xã hội, trước phải cải lương dư luận đã, người có cái trách nhiệm cải lương dư luận là ai? tức là người có vị vọng, có học thức, là bực thượng lưu trong xã hội, người tiên biểu cho quốc dân. Việc xướng tạo dư luận, bao giờ cũng cốt ở người trên: dư luận hay mà xã hội trở nên hay, thì người trên là người đầu công; dư-luận dở mà xã-hội hóa ra dở, thì người trên là người đầu tội. Xã-hội ta bây giờ thế nào? dư luận của ta bây giờ thế nào, xin các nhà có cái trách-nhiệm cải lương xã hội, thử suy xét cho kỹ càng mà gia công bổ cứu vậy.

H. T. B.

HỘI VẠN QUỐC HỌP ĐẠI HỘI-ĐỒNG

Ngày 3 Septembre 1927

Ngày hôm qua M. Chamberlain và Stresemann có hội-nghị với nhau hồi lâu.

M. Sokal có nói với một nhà báo rằng tin đồn nước Ba-lan định đệ-trình hội Vạn-quốc một bản dự án hiệp ước về việc bắt khai hấn là một tin đồn sai.

Báo *Giornale d'Italia* có nói nước Ý sẽ phản kháng việc nước Pháp và nước Yougoslavie định đệ trình hội Vạn-quốc xét về việc giao-tế của nước Ý với nước Yougoslavie, cũng là bản giao ước Tirana.

Ngày 4 Septembre 1927

Các viên phóng-sự báo quán đều nói kỳ đại hội-đồng này, không nhiệt náo mấy, vì liệt-quốc còn đợi kết quả việc bảo tử ở Pháp và ở Đức sang năm, mới ấn định cái chánh sách thế nào.

M. Briand, và M. Stresemann hội-nghị hồi lâu về cái sự trả binh ở Rhénanie và cuộc nghị-luận nay mai về sáu vấn đề tài quân, binh an, và dự bị một cuộc hội-nghị thanh-giảm quân bị. M. Stresemann có nói nếu hội Vạn-quốc vì mấy việc mới đây, như việc cuộc hội-nghị tài quân không thành công, mà trì hoãn sáu công việc đã bắt đầu tại cuộc hội-đồng dự bị thanh giảm quân bị trong tháng mars mới rồi, thì nước Đức thực lấy làm thất vọng, M. Briand có hứa tỏ cho M. Stresemann hiểt cái ý của nước Pháp về việc ấy, khiến cho nước Đức được yên lòng.

Vô-tuyến-điện

Ngày 3 và 4 Septembre 1927

Nước Pháp

Tăng quan thuế về lúa mì

Quan thuế về lúa mì tăng lên là hai mươi nhăm quan, M. Queuille, tổng trưởng bộ Nông-phố định tăng thuế như thế để làm lợi cho vụ gặt hái nay mai, và giữ cho cái giá lúa được vững. Số thu hoạch năm 1927 được quá cái số 75 triệu quintaux.

Việc mộ thủy quân

Vì muốn khuyến khích cho người ta ưng mộ vào thủy quân, nên sẽ tiền thưởng đăng lính sẽ tăng lên 25 °/. và sẽ tiền thưởng tái đăng tăng lên gần được gấp đôi.

Các việc công tác

Bộ tài chánh có lại sáo rằng vì muốn dùng các khoản của nước Đức phải nộp về chương trình Dawes trong mấy niên hạn tới nơi này, thì bộ tài chánh đã cùng bộ công tác và bộ thuộc địa bàn bạc với nhau thỏa thuận về việc thi hành một cái chương trình công tác, nhất là về việc lỏn-xa, và hải-cảng.

Tập trận ở Lorraine

Từ ngày 5 đến ngày 10 Septembre ở Lorraine có cuộc tập trận lớn, do đại tướng Weygand cầm trương.

Lễ tạ lỗi tại phần mộ người chiến sĩ vô danh ở Paris

496 hội có chân vào hội đồng coi việc đến nền ở nơi phần mộ người chiến sĩ vô danh, sẽ đến dự lễ tạ lỗi ngày chủ nhật mới rồi, ở dưới cửa khải hoàn. Sau khi hội viên của các hội ấy đến, thì quan thống chế Joffre đã thắp lửa trên phần mộ người tử sĩ vô danh.

Đảng xã hội với cuộc bầu cử nay mai

Ngày 25 Septembre đảng xã hội sẽ họp một cuộc hội nghị bất thường ở Paris để ấn định phương lược trong cuộc bầu cử nghị-viện nay mai.

Nước Ý

Việc giao-tế với nước Đức

Nước Ý và nước Đức đã ký với nhau ở Rome một bản giao-ước ấn định mấy vấn đề do sự thi hành hòa-ước Versailles mà ra.

Thụy-sĩ

Cuộc hội-nghị quốc-tế về việc quá vãng và giao thông

Sau khi ưng chuẩn mấy khoản thỉnh cầu, nhất là về việc xin đặt một sở thông tin ở hội Vạn-quốc, và xin các chính phủ đỡ một thứ giấy căn cước riêng cho những người không có dân-tịch nào, thì hội-đồng xét việc quá vãng, và giao-thông đã giải tán. Hội-đồng có sẽ một ban thường trực là 12 viên.

Nước Anh

Các nhà máy sợi bông

Vì thời giá bông cao lên và vì ở Mỹ-châu buôn bán đều sơ về bông dữ lắm, nên các nhà máy sợi bông định nghỉ không mua bông trong một tháng.

Một ông nghị viên cộng-sản muốn đi chơi Ấn-độ

Bộ ngoại giao không phát giấy thông hành cho ông nghị viên Saklavala muốn đi Ấn-độ.

Hoa-kỳ

Việc thông thương với Pháp

Chính phủ Hoa-kỳ đã ra lệnh cho quan đại-sứ ở Paáp để kíp lập xong bản giao-ước thương-mại Pháp Mỹ.

Lô-mã-ni

Thủy tai

Mưa dữ-dội, miền bắc lớn hại nhiều. Chết mất nhiều người.

Nhật-bản

Việc giao tế với nước Anh

Nếu nước Anh có bàn với Nhật về việc đặt đại biểu ở Ấn-độ, Gia-nã-đại, và Úc-đại lị-á, thì nước Nhật ưng cử các đại biểu Nhật đến các xứ ấy, và nhận các đại-biểu của các xứ ấy cử đến Nhật.

Nghề tằm tang

Theo như việc dự tính mấy bữa trước đây, chính-phủ Nhật cho các nhà làm nghề tằm tang vay một số 50 triệu viên.

Dân số tăng lên

Dân số của Nhật trong sáu tháng đầu năm 1927, tăng lên 380.000 người.

Việc chính trị ở Mông-cổ và Mãn-châu

Các quan chức bàn nên thống nhất việc chính-trị của Nhật ở Mông-cổ, và ở Mãn-châu, bỏ việc dự định tổ chức lại sông-ly-hỏa xa Nam Mãn cho to hơn, cũng bỏ việc dự tính đặt một hội-đồng coi việc Mông-Mãn ở Đông-kinh.

A R I P.

Việc Trung-hoa

Ngày 1er septembre 1927

Quân Tôn-truyện-Phương bị thua

Sau ngày 26 quân Tôn-truyện-Phương bị Nam quân đánh riết, phải chạy lui về hết ngạn Trường-giang rồi, nhưng vẫn thừa-cơ lại chực qua sông Bích-sùng-Hy để ba lệnh phong tỏa Trường-giang, miền trên và miền dưới sông, nghiêm cấm không cho thuyền bè được đi lại, và không được đậu ở các bến. Ngày 30 tháu Tôn do tướng Lý-bảo Chương chỉ huy lại chực qua sông, nhưng bị Nam quân ập đánh, Lý bị tử trận, toàn bộ đều bị tan vỡ cả.

Bành-sùng-Hy có ra lệnh treo thưởng cho các đạo quân rằng: nếu đạo quân nào tiến sang trước bắt ngạn Trường-giang, thì mỗi người lính được thưởng 50 đồng bạc. Trận đánh ở mới Thê-bà hôm 30 acût quân Tôn và Nam quân hai bên đánh nhau suốt ngày, kết quả quân Tôn bị thua to, bỏ lại nhiều khí giới mà chạy.

Quân Tôn ở Phố-kỉ-kà bỏng thấy bỏ lui, nghe đâu vì thấy Hà-Kiện tự Hợp-phi đứa đánh Định-viễn, quân Trình-Tiềm đến đánh Minh-quang, sợ chẹn mất đường về nên phải bỏ chạy.

Hiện 4 vạn quân Nam-kinh và Hán khẩu họp ở Vu-hồ để tiến lên Bang-thụ.

Việc Ninh-Hán hợp tác

Luân mấy ngày Đàm-diệu-Khải và Tôn-Khoa (phái Hán-kiểu) cùng các yếu nhân ở Giang-ninh (Nam-kinh) bàn về việc Ninh-Hán hợp tác. Ý kiến hai bên đã hợp một. Đàm-diệu-Khải đã điện cho Uông-tinh-Vệ và Đường-sinh-Trí ở Hán-khẩu, mau mau tiến quân về phía bắc Âu-hay, để tức đánh đường Tân-Phố để cùng quân Nam-kinh cùng thu cái hiện quả giáp công.

Tôn phu nhân sang Nga

Tôn-phu-nhân là nữ sĩ Tổng-khánh Linh sáng Trần-hữu-Nhân ngày 27 août đã đến Hắc-xâm-uy, để rồi thuận đường đi sang Moscou.

Tin Tưởng-giới-Thạch

Hiện Tưởng vẫn ở Phụng-hóa, từ tạ lân-khách không tiếp kiến ai cả, ngày thường chỉ đọc sách và mang theo người con gái thứ hai đi chơi núi và sáo nơi thắng cảnh,

(Dịch báo Tàu)

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI — Duyên tôi có người anh em ở tổng U. làng Y, trước đã làm lý-trưởng được 3 năm từ định, mà sau vì việc đi làm bậy phải án huyền 3 năm đã quá hạn 3 năm rồi, đến năm ngoái ra làm chánh hương-hội, đến bây giờ quan trên lại sức bàu hội-đồng kỳ-mục thì người anh em tôi có thể ra làm hội-đồng kỳ-mục được không mà có làm chánh phó-tổng được không?

Xin quí báo làm ơn cho tôi biết đăng lên báo-thưởng cho thì tôi được đội ơn vạn bội.

LỜI ĐÁP. — Theo như điều thứ 9 nghị-định quan Thống-sứ ngày 25 février 1927 thì các lý trưởng cựu làm được ba năm xin từ định và trả quán ở làng mình để làm việc trước, hễ ra 30 tuổi thì được vào chân hội-đồng kỳ-mục. Song điều trước bị nghị-định lấy lại nói rằng «Những người sau này thì không thể được vào hội-đồng .... là những người đã bị các tòa Nam-án hay Tây án phạt về trọng tội hay là khinh tội mà có phạt giam bất cứ là án treo hay không. Như vậy thì người ấy không vào hội-đồng kỳ-mục được

Nhưng làm chánh phó tổng thì được vì nghị-định quan Thống-sứ ngày 25 juin 1922, điều 41 nói rằng: «Những người sau này tai không thể được bầu: Tai những người bị án trọng tội hay khinh-tội mà không được hưởng án treo».

Ph. h-L.

NƯỚC PHÁP VỚI NƯỚC NGA

Vì quan đại sứ Pháp ở Moscou là M Herbette, tổ tình phản kháng mới rồi, thì M. Rakowski, đại sứ Nga ở Paris, có một bài công bố ủng không có người đại biểu nào của chính-phủ Xô-viết xui giục việc khởi nghịch và việc đảo binh ở Pháp cả, nước Nga đối với nước Pháp thực giao tế với nhau một cách hòa bình.

A R I P.

Các tin lạ trong thế-giới

Một chiếc tàu bay chở được một trăm người hành khách

Báo *New York Herald* đăng tin rằng ở Hoa-kỳ người ta đương đóng một chiếc tàu bay có thể chở được một trăm hành khách, công việc ấy có thể tạo hiện còn giữ một cách bí mật.

Bác ấy có nói tuy công việc chế tạo rất bí mật, song cũng có thể biết được rằng trên tàu đã sắp đồ dùng tối tân tiện dụng cho hành-khách, như chỗ ăn, chỗ nằm rất lịch sự. Nhưng có điều bí mật nhất không sao biết được là không rõ tàu bay ấy chạy bằng lối hơi gì.

Một ông hàn lâm với một ông bác sĩ

Người ta kể chuyện bác sĩ Gannal là người phát minh được một phép mới mở tử thi, có gửi giấy quảng cáo phép mới của ông đi các nơi, ông hàn-lâm Vernet tại tiếp được những mấy lần, ông ông cáu lên có viết cho báo-sĩ bức thư đại khái như này:

«Thưa ông giấy quảng cáo của ông làm cho tôi phải bực mình. Trong hai ngày hôm nay, tôi nhận được bốn bản. Một bản đề thức là Paáp-quốc thượng quan; một bản đề chức là hội-viên viện hàn-lâm, một bản gửi về số người số bảo đầu hội tinh; một bản gửi về số người số tên trong thuế hạ. Ông cứu làm sẽ được việc bốn cái tử thi đó, nhưng chỉ có một cái thôi, mà một cái ấy cũng chưa để vào tay ông đâu, vì trong chúc thư tôi số đối lại không cho ông kiểm xem bộng ấy.»

Cái duyên có các việc lịch Hoa kỳ

Người Hoa-kỳ có soạn một biểu tổng kê các việc lị dị xảy ra trong nước, và xét cái duyên cớ về mỗi việc mà phần loại ra như sau này:

Những việc vì người đàn ông như bạc: 41 °/.; vì tiền thì quẫn bách: 12 °/.; vì người đàn bà phụ bạc: 10 °/.; vì con cái nhiều quá: 8 °/.; vì người vợ say nghiệt: 8 °/.; vì người vợ ngông cuồng: 4 °/.; vì hai bên chán nhau: 3 °/.; vì sự ăn uống không được như ý: 2 °/.; vì sự hoang tàng: 0,75 °/. vì sự nghèo khổ: 0,25 °/.

Trong các duyên cớ lị dị kể trên này, thì có cái việc «vì nhiều con quá» thì dễ ở nước ta vì không có con mà bỏ nhau thì có, chứ chưa thấy vợ chồng nhà ai vì nhiều con quá mà bỏ nhau bao giờ.

Cái di-chúc của một vị tiên tri

Joanna Southcott là một vị nữ tiên tri ở nước Anh có tiếng về thế kỷ thứ XVIII, có để lại một cái hộp niêm kín, trong đi chúc có dặn đỗ-đệ khi nào quốc gia hữu sự, thì mới được mở ra, mà phải có hai mươi bản người đỗ-đệ chứng-kiến.

Mới đây viên khảo cứu về thần học ở Canrch Hounse đã mở hộp ấy, thì thấy:

Một khẩu súng, một cái nắp đậy quần sắc sẵn, một cái tẽ gái tóc, một đôi hoa tai, một sải tài tiền bằng tiền đựng mấy đồng tiền, một quyển lịch và rất nhiều mảnh Pháp, một cái vỏ sò sẵn, một cái mũ đàn của bà Joanna, và một quyển tiểu-thuyết.

Trong đi chúc ấy có nói nếu chịu khó xé, các vật ấy ba ngày, thì sẽ tỏ sáng được nước Anh khỏi sự kao khản.

Xin hiến các nhà tài họa thế giới tự đoán xem.

Các nước có hỏa xa từ năm nào

Hiện ngày ở nước Pháp đã làm lễ kỷ niệm hách sáu niên cái tau máy hỏa xa thứ nhất Nước tiện nông nên nhân lại cái nước có đường hỏa xa từ bao giờ.

Nước Anh có đường hỏa xa đầu tiên về ngày 27 septembre 1825. Đến năm 1848, thì nước Áo và nước Pháp mới có hỏa xa. Sau đến Hoa-kỳ; năm 1839; nước Bỹ và nước Đức, năm 1835; nước Nga, năm 1838, nước Ý năm 1839; nước Thụy-sĩ, năm 1844; nước Tây-ban-nha năm 1848; nước Thụy-điển năm 1851; nước Na-uy năm 1853; nước Bồ-đào-nha năm 1854; Ai cập năm 1854; nước Tođ năm 1860; còn nước Nhật nước Trung-hoa thì mấy năm sau nữa mới có.

Các phí khoản về việc mở mang các cuộc sân bắn cho dân gian ở Hoa-kỳ

Mỗ năm xứ New York ở Hoa-kỳ chi tiền về việc giữ gìn, các rừng núi, và các giống vật mất một số tiền tính ra so với dân-số mỗi người mất 6 cents 2/3 (hơn 30 centimes)

Số tiền ấy dùng để duy-trì 56.000 kilomètres vuông rừng núi, 30 triệu cây non mới trồng, 10 triệu con chim thả mua để phòng sinh, 1.145 triệu con cá, hoặc nuôi hoặc thả xuống sông, 500 dặm đường mới ở sân miền sân bắn, hơn 800.000 hectares rừng núi hay hồ ao để riêng cho công chúng sân bắn, săn chải, hoặc chơi các cuộc khác, 200 cái trại trong rừng để cho những người thao luyện dùng.

Một cái năm to lạ thường

Mới đây một người ở Montreuil-sous-bois, tên là M. Berg, erot có 1.5 ng được giống năm to lạ thường. Hình nó to bằng một cái trận nhỏ, và cân được 4 k 500. Năm to quá, thường đực, nhưng thứ năm này lại lành, và ngon lắm.

Đỗ Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiêu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

Một người khỏe ít có

Ở Nancy có một người tên là A. Voigné khỏe lạ thường, hiệu hay chiêm khí về sức khỏe ở quận Lor-raine. Người ấy đứng khom khom, trồng hai tay vào đầu gối, có thể đỡ được một cái xe ô-tô lên lưng thật như không.

Chim bồ câu bay nhanh được bao nhiêu

Chim bồ câu bay nhanh được nhiều hay ít, là tùy cái đường phải bay dài hay ngắn. Song người ta nghiệm những khi đường dài không đến 600 kilomètres và những ngày gió trong trẻo, thì trong một phút nó chỉ bay được 100 m. là cùng. Những ngày gió có mưa mưa, thì chỉ bay được độ 600 hay 700 m.

Xưa nay chim bồ câu bay nhanh nhất thì có mấy lần sau này:

Trong năm 1875 nghị viện họp tại đồng ở Versailles, chim bồ câu đem các giấy biên bản của nghị viện đến Paris, mất 10 phút thì tới nơi, tính mỗi phút được 2000 m;

Một lần hồi năm bảy tỉ Douvres đến Londres thành nhà 113 kilomètres nó cũng được 2.000 m trong một phút.

Trong các cuộc thí nghiệm từ Paris đến Moulins mới đây, cách nhau 290 kilomètres, được có 1.600, hay 1.700 m. trong một phút.

Các điều tin nhầm về nhật-thực nguyệt-thực

Những người đã biết đôi chút cách-tri, tai thấy nhật thực, nguyệt thực không ai còn lấy làm lạ nữa. Nhưng xưa nay vì những việc rất tự nhiên ấy, đã sinh ra biết bao sự tin nhảm rất buồn cười.

Người La-mã ngày xưa cho nguyệt thực, là vì có thầy phù thủy phù phép coi cái nên ai nấy trông nguyệt thực rất là lo sợ.

Người Ấn-độ ngày xưa thì cho là có qui quán mất mặt trăng, nên trong khi nguyệt thực ai nấy kêu la rầm rĩ, để làm cho qui buông mặt trăng ra.

Người thổ chuốc ở Pérou cũng rất sợ khi nguyệt thực. Người thổ chuốc ở Mexique thì cho là mặt trăng mặt trời, cơ việc bất hòa với nhau mà sinh ra sự nguyệt thực. Người thổ-chuốc ở đất Yucatan, là dòng-dõi giống người Mayas thấy nguyệt thực cho là có một giống kiến khổng lồ lại ăn Kinnam cắn, nên mặt trăng đau mà mở thông sáng được. Người Tàu và người ta ngày xưa, cũng tin rằng vì sao gấu nuốt mất mặt trăng, nên mới sinh ra nguyệt thực, vì vậy những khi có nguyệt-thực thì đánh nhau hò reo và đập trống nộp mọt cho gấu nhả ra.

Tin sau cùng

Việc đại sứ Nga

Các báo Pháp có bình phẩm về bức thư của nước Nga về việc quan đại-sứ Sô viết cứ như ý kiến các báo thì đại sứ Rakowski không thể ở lại nước Pháp được. Theo như tin của phòng sự các báo tại Genève thì ông Briand có luyện ngôn rằng việc có nên gọi M. Rakowski về hay không thì ông để ý lắc cho thành-phủ Sô-viết quyết định, còn như bức thư của M. Tchitcherine ở bộ ngoại-giáo Nga về sự không chấp nhận việc cử đại sứ Nga thì ông lấy làm vừa ý lắm.

Tin thổ-nhĩ-kỳ

Việc bầu cử lại nghị-viện Thổ mới rồi thì bên Dân-đảng đắc thắng.

Tại nước Nga

Theo như các báo Helsingfors (Finlande) thì chính phủ Sô-viết đã động quân tại kinh thành Lenigrad và tại Crimée đến 34 hạng trừ bị và gọi đến 700.000 ra ngũ để tập trận.

A. R. I. P.

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM

(Payements en timbres-poste)

Nhiều ông gửi tiền trả bán-quyền bằng con-niêm, sự ấy thiệt chẳng bán-quyền lắm. Vậy có lời trình các ngài trả ra những tiền đổi chỗ ở, còn thì bán-quyền không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

Tin Saigon

Mùa màng năm nay

Năm nay vì mưa thuận gió hòa mùa màng tốt lắm, dự số máy tính mà vì ông thủy mà hại là tỉnh Sadec, Châu-đốc và Long-xuyên.

Số thóc gạo xuất-sáng ở Saigon trong tháng tám tây vừa rồi được 50 326 tấn. Số xuất-sáng từ đầu năm tây tổng cộng là: 1.103.476 tấ

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	29 độ
15 giờ	32 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ nhất,	
ba,	7 90
Thóc hạng nhất;	5 70
Ba ngô	4 70

Giá bạc. Kể từ ngày 6 Septembre 1927, giá bạc ở kho Nhà nước định là 12 f. 38.

Thời giá quốc trái:

Ngày 30 Août 1927

3 %.	hoãn lãi	69 f. 20
3 1/2 %.	hoãn dẫn	89 f. 95
4 %.	vĩnh viễn 1917	63 f. 20
4 %.	» 1915	62 f. 20
5 %.	» 1920	89 f. 00
5 %.	hoãn dẫn 1925	92 f. 65
4 %.	1925	94 50

Ngày 2 Septembre 1927

3 %.	vĩnh-viễn	57 f. 90
5 %.	1915-1918	77 f. 10

Tàu thủy. — Tàu *Tonkin* đến ngày 7 septembre, hồi 10 giờ sáng, sẽ ở Haiphong khởi hành đi Hongkong.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 3 giờ tối ngày 6 septembre.

— Tàu *Hanoi* đến ngày thứ năm 8 septembre hồi 15 giờ ở Haiphong sẽ ngày tháng đi Hongkong do đường Paksoi và Fort Bayard.

Cái thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 11 giờ 16 sáng hôm đó.

Ngày giỗ cụ Tiên-điền. — Tối hôm qua tại nhà Khai-trí tiến-đức đã làm giỗ cụ Nguyễn-Du sau giá quyền truyện Kiều một cách rất trang nhã. Thoạt bước chân vào nhà sông quan đã thấy hương trầm nghi ngát, hội viên chật kích, rồi ra bài vở bàn chán hợp mặt giỗ tổ. Tiệc dọn ở nhà giữa mới làm,ước một trăm hai mươi vị đến dự. Tiệc xong lễ lễ kỷ niệm. Một cái lư-hương lớn đốt trầm để trên bàn giữa hai bên hai câu đối rằng:

Trăm năm để tấm lòng, còn nước còn non còn nặng lắc.

Tắc thành đáng một tế, nhớ người nhớ cảnh nhớ hôm nay.

Trong tiệc quan ấn Bùi-phát-Trường và Bùi-minh ngâm bài sau này dịch ở bìa chữ nho của quan Nghè Ninh-mạnh-Trinh.

« Giá thử ngày khi trước, Tiên-đường cuối trẻ, duyên chăng kim nàng giờ việc mà nhay.

Quan lại công bằng, ấn Viên-mọi tỏ ngày tình con nỗng.

Thì đâu đến nỗi sơn phấn nấy năm lưu lạc, đem thân cho thiên hạ mua cười.

Mà chẳng rằng biên-thày một cõi nghênh ngang, ai xui được anh-hùng cơ giáp.

Thì sao còn tỏ được là người tri-kỷ, mà đã đường hiếu-nghĩa, tay đàn bà mà lại tỏ cơ quyền.

Thế mới biết người khôn thì hay gặp gian truân, truyện đời khéo thêm trò quanh quẩn.

Con tạo nên vẫn thường yêu tài sắc, hằng để biết thế hay chưa?

Khách mà hằng đứng giận nỗi trăng già, là cũng khuyên lơi phải chăng?

Chỉ vì một tội, mối mành chưa có, thì thôi đã nhiều, trăng gió mắc vào, phiền hoa đinh mỉa.

Cũng có người bắc tại nước chảy mây trôi lỡ bước, nên chàng đưa là đàn quen thân.

Nhọ biết đâu bông hạnh nở ngoài tường, chưa để son ong qua tới.

Cho có muốn lướt dao liều với mạng, lại sợ thành chảy vụ tây.

Tấm lòng chẳng nhẽ tuyệt như mường, Mối sầu nọ qua ngày qua tháng.

Ngọc kia không vết, giá liền-thành khôn xiết so bì.

Nước đã trôi xuôi, hòn vụn mộng lấy sao vớt vẫn.

TRUNG BẮC HỌC HIỆU

Phố Nhà-thờ (Rue G. Lemblot) số 92. Mấy nói số 180

Hiệu-trưởng: PHẠM-HUY-LỤC

Kể từ thứ sáu 2 septembre 1927 các lớp học tại Trung-Bắc Học Hiệu lại khai giảng như thường là một ngày học hai buổi.

Sáng từ 7 giờ 30 đến 10 giờ 30

Chiều từ 2 giờ 30 đến 5 giờ

Giấy xin học phải gửi đến ông hiệu trưởng 22 phố Nhà thờ. Học trò mới xin học phải có người nhà đưa lại; những trẻ ấến xin lấy một mình thì học hiệu không nhận

Bàn cho thực phải, tính đừng nên thường.

Lại xem như bát mực tài hoa, đoạn trường mười khúc, trên tơ phong nhã hề, cầm một chương.

Cân thần vẳng giọng tiêu tao,

Bóng ngọc tường chiều não nuột. Hồn gieo thùa thắm, liễu hờn hẻm xanh.

Vậy bèn khảnh thảng tình say chuyện phòng lan, trăm năm cũ sớm ghi tên tuổi sẻo.

Người chép sách tiếc vì tài sắc, nghìn thu sau nhặt cái phấn hương thừa.

Thành ôi: Một bước phong trần, mấy phen chìm nổi, trời tình mo mặt, bỗ giận mảnh mông.

Sợi tơ mành theo gió đưa đi, cảnh hoa rụng chọn gì đất sạch, ai dư nước mắt, khóc người đời xưa.

Thế mà giống đa tình luống những sầu chung, hạt lệ Tiêm dường chan chứa.

Lòng chim cực ai xui thương nhớ, nghe sân ngọc thu não nùng.

Cho hay danh sẽ giai nhân, cũng một kiếp hoa nghiêm nặng nợ.

Ngẫm nỗi non xanh đất rộng, để riêng ai luân lạc đau lòng.

Ta cũng nói tình, thương người đồng điệu, sái kiếp không hoa làm sắm, con nỗi xuân mộng hằng khuâng.

Để toan đâu sẵn nhà vàng, chờ người quốc sắc, lại muốn mượn chàm phương thảo, hà via thuyền-quyên.

Sẵn bút nghiên chia vị tỉnh tòng hồi, đem sự tình tôm làm một tựa.

Bây giờ kể sóm dài chưa hết, hai ba tiếng như thành thét tiêm thù,

Hỏi ôi! hãn còn biết hay chăng, bóng hoàn hồi trống ra vào Lạc-phố.

Rồi đến kép Thịnh và hai đào con ra Cải-lương lần lượt kể mấy đoạn trong truyện Kiều. Sau lại sẽ cuộc trống quân rất vui mãi gần 12 giờ đêm mới giải tán. Hôi có mở sân cho công chúng vào xem đông chật cả trên gác sân.

Việc báo Argus Indochinois. — Chiều hôm qua quan Dự-thẩm đã cho đòi M. Clémenti là chủ-nhiệm báo *Argus Indochinois*. Nghe đâu tòa án truy về tội xuất giặc dân bản xứ phản đối chính-phủ Pháp.

Việt Lãi chân. — Nghe nói việc tà khởi loạn ở Lai-châu ngày tháng giêng trước, đến ngày 29 septembre này sẽ xử tại Hanoi.

TRƯỜNG TRƯỜNG-MINH-SANH HANOI

Đến ngày 2 septembre này mấy lớp từ lớp đồng-ấu cho đến lớp năm thứ tư ban hành-chang đến bắt đầu học cả. Năm nay nhà trường cũng mở thêm mấy lớp học tối để dạy thi vào trường Lục-lộ, trường Lycée A. Sarraut (Số 2e 3e 2e), trường bảo hộ, có một lớp học để tập học sinh thi vào các công sở một lớp dạy về nghề đi buôn bán để cho người khách và người Nam học. Ai muốn học thì phải gửi đơn từ ngày nay tuy cho đến 15 septembre là cùng. Nhà trường năm nay cũng có chỗ cho lưu học sinh ở xa đến học cho tiện. 7121

Muốn bán: Giường gỗ gíc có cả màn đệm, tủ giường, tủ đựng sách, quát máy để bàn hàng đốt. Còn mới cả. Hỏi tại: 40, Bd Gia-long. 7.117

QUẢN GIẶC ĐEN

Douglas Fairbanks là một nhà đóng trò chiếu bóng đã nổi tiếng khắp hoàn cầu, thường vẫn được các quý-khách ngợi khen về cái tài trèo nhảy, cách cử chỉ nhanh nhẹn và điệu bộ thiên tình khi ra đóng trò. Nay lại đóng vai chính trong bản phim « Quản-giặc đen ». — Le Pirate noir 8 nối của hội làm phim ảnh lớn United Artists, sẽ lại được hiến các quý khách một cuộc vui rất đích đáng.

Phim ảnh quý hóa này sẽ chiếu tại rạp Ciném Palace thứ từ thứ tư 7 đến thứ ba 13 Septembre 1927.

FAMILY CINEMA

ÔNG VUA GIẢ

(Le Faux prince)

Hồi thứ ba

Tại phủ Toàn-quyền. — M. Dirr quản đài-lý hạng nhì chánh văn phòng quan phó Toàn-quyền nay đổi làm chánh tòa mã số ở phủ Toàn-quyền.

Buổng diện báo trên đường nguyc. — Trên đường nguyc mấy hôm trời vì mưa to gió lớn làm cho cản đường giây thép thông với Hòa-bình, Cẩy-bồ, Hải-xuân, Sâm-nưa, Vạn-yên, Sơn-la, Điện-biên-phủ phá và Lai-châu đều bị đứt cả.

Về Saigon. — M. Thalamas Hoạ-chính tổng-trưởng sáng với phủ-hoàn và lính đi đã đi đường bộ về Saigon ngày hôm kia. Ông Thalamas đính qua Huế để về Nam-kỳ khám các trường rồi dự hội-đồng chính-phủ kỳ thường lệ tại Saigon.

Tòa Thượng-thẩm. — Sáng hôm nay, tòa Thượng-thẩm xử những việc sau này:

Cái việc chống cự ở kàng Trống. — Việc M. Nguyễn-v-Phàng bị thưa là chống-cự M. Arnaud là thanh-tra một-thám trong khi đến khám nhà Mme Hảo ở phố hàng Trống, số 25 là việc đã thuật rõ-ràng trên báo-chương rồi, thì nay tòa Thượng-thẩm y-án sáu tên án Trung trị phạt M. Phàng 4 tháng tù.

Học-trò với cảnh-sát. — Cậu Phạm-ly-Hiến 13 tuổi là học-trò trường *Lycée*, nhà ở hàng Bạng số 122, ngày tháng 6 tây vừa rồi cùng với mấy người bạn học-trò bị lính cảnh-sát bắt đưa đến sở cảm hàng Bạn về việc đi xe đạp không có lễ đèng. bèn sáng các anh em bạn khác theo đi. Lính cảnh sát giữ ở sở cảm thấy học trò đứng ở sân sở xin đi, nhưng cậu Hiến xe đạp xe đạp vòng mấy vòng. Hỏi thì nội Hiến khai là thấy lính cảnh sát xua đuổi thì quay xe đạp về nhà, sau sẽ thấy một người cảnh-sát Tây mắng là đã nhé thì cậu ta có trả lời là: chúng tôi là người, chứ không phải là chó, rồi không biết sao người cảnh-sát Tây lâm hiểu-bán đó sao mình mắng người ấy là chó Việc ấy tòa án Trung trị Hanoi phạt cậu Hiến 6 ngày tù và 100 quan; mà tiền phạt cũng tiền lộ phí thì M. Phạm-đi-Hiến là bố đề phải chịu trách nhiệm. Tòa Thượng tha ấy án.

Đánh lính sen-đầm. — Vì học trò trường Quốc-tử-giám (Huế) bãi khóa mà có mấy học đêm đường không cho học-trò vào nọc, nên lính *sen đầm* cùng lính cảnh sát phải đến cửa trường để can ngăn và giữ trật tự. Trong khi đó có học trò trẻ chống cự lính sen đầm đánh bị thương. Lính có nộp tố một cậu Lê-văn-Chương và đánh một người đội *sen-đầm* bị thương. Tòa án Trung-trị Tourane phạt cậu Chương và cậu Quế mỗi cậu 5 năm tù và 500 quan, tòa Thượng-thẩm giảm tù mỗi cậu xuống 2 năm và y tiền phạt.

Lừa đảo. — Việc Vương-hữu-Kaiem ta thấu khoán và Vương-hữu-Viết làm công nhà điện buôn, bị thưa lừa của mấy người ở tỉnh Phúc-yên 5.0 đồng về việc sắm ruộng cho công ty *Crédit foncier* thì tòa Thượng-thẩm hôi ra hoãn đến kỳ sau mới tuyên án.

Một dịp rất tốt ở Camphamine

Muốn bán: 1 xe Một cái nhà bè gian buồng bởi, buồng bếp, nhà để ô-tô, nhà kho, sân, vườn, bể, đủ cả, hiện đang cho Hôtel thuê được 60p.00 một tháng, ở ngay giữa phố, tránh rợp hết. Và một cái ô-tô hiệu Fiat mười mã-lực. Ai muốn mua xin viết giấy tới Mme Phạm-thị-Hảo, thầu-khoán Camphamine. 7.123

Vì thì lại mà bán một cái xe ô-tô « Citroën » 10 mã-lực, hạng toàn thép thực đẹp, giữ gìn rất cẩn thận, mới đi có 10.000 km., 5 bánh xe mới, nhiều đồ phụ. giá 1.800$. Hỏi tại M. Dibaille, 44, hàng Bàn Hanoi. 7.365

Trường dạy âm nhạc. — Cứ xem mọi điều đã đăng trong số báo hôm qua, thì biết rằng việc mở ra trường dạy âm nhạc ở Hanoi thật lợi cho người Nam lắm.

Trường kỹ-thuật là trường chuyên nghệ lo tài, không những đào luyện nên những tay nhạc sáng tiện nghề khiến cho những người có tài âm nhạc về sau kiếm ăn được rễ dàng và về sang, nhưng lại nhờ có những thầy giáo tận tâm và thông thái dạy bảo cho, tất sẽ thành ra giỏi nghề lắm.

Vì rằng trường dạy âm nhạc Hà-nội không những chỉ cốt đào tạo cái nghề âm nhạc là nghề nó gì đường cái tinh thần, hồi bỏ cái hành thế của một dân tộc mà thôi, sau này lại sẽ lập nên những ban chuyên nghệ để cho các học sinh bản xứ học cách chế tạo và xửa chữa lại các đồ âm Tây Nam như là làm đàn *Pianos, Hapes, Harmoniums, Violons, Guitares Mandolines* vân vân, nhỉ vân vân, đến hết thảy các khí cụ đất tiền và rẻ tiền phải làm bằng chất kim khí, bằng gỗ tiếng, gỗ qui, sau, cái chất hóa học hay các sản vật mà người ở trong xứ ta có về số khiến cho nó mang cái nguồn lợi ở trong xứ.

Những nhà sáng lập ra trường dạy âm nhạc này là MM. Bilewski và Pointigron, là người rất siêng năng, lại lưu tâm về điều hết thảy mọi vẫn đề có tương quan với việc âm nhạc nữa.

Trong nghề kỹ, lại cần đến cả chỉ bảo, giấy mực, các thứ thước mài, các khí cụ, các máy móc, các bản vẽ và cái mĩ cảm nữa, là cái mà nói giống ta vẫn sở trường nay được tha hồ mà nẩy nở ra, ta có thể chế hóa ra đem tiêu thụ đi và sẽ nơi kiếm được nhiều lợi lắm. làm giàu cho nước, làm nổi thanh thế nước ta khắp nước ngoài.

Nói tóm lại tôi việc lập ra trường dạy âm nhạc này thật là một việc hay và có ích, ai muốn theo học cũng được. Bắn ngày 19 septembre sẽ bắt đầu khai trường.

Ta mong sao người mình đều biết lưu tâm tán trợ cho trường kỹ, quả quyết bước vào những con đường sang sướng mà trường kỹ trả hoạch ra.

Thi vào trường Kỹ nghệ thực hành. — Ngày thứ hai 5 septembre tại Hanoi, Nam-định và Việt-trì đã thi tuyển học trò vào trường Kỹ nghệ thực-hành Hanoi.

86 thí sinh đỗ bằng Sơ học Pháp-việt là. 40

58 thí sinh không đỗ bằng Sơ-học Pháp-việt ở Hanoi là. 250

58 thí sinh không đỗ bằng Sơ-học Pháp-việt ở Namdinh là. 33

58 thí sinh không đỗ bằng Sơ-học Pháp-việt ở Việtri là. 10

Các đầu bài thi đăng như sau này:

Anh

Tout travail sert à la patrie.

La patrie vit du concours et du travail de tous ses enfants et, dans le mécanisme de la société, il n'y a pas de ressort inutile, entre le ministre qui gouverne l'Etat et l'artisan qui contribue à sa prospérité par le travail de ses mains il n'y a qu'une différence c'est que la fonction de l'un est plus importante que celle de l'autre; mais à les bien remplir, le mérite moral est le même. Quelle que soit notre carrière, elle nous donne une mission, des devoirs, une certaine somme de bien à produire.

Câu-hỏi

1- Expliquer: concours, mécanisme, ressort, carrière.

2- Donner les mots de la même famille que patrie

3- Conjuguer au présent au passe composé et au futur de l'indicatif: vivre de son travail.

4. Analyser grammaticalement: à les bien remplir.

Luân-pháp-văn

Le forgeron du village

1- Où se trouve l'atelier du forgeron

2- Ce qu'on y voit: la forge, le soufflet, l'enclume, etc.

3- Fabrication et réparation d'outils

4- Conclusion

Tính-đố

1- Un menuisier accepte de fabriquer 24 tables à 8$25 l'une. Il utilise pour 118$20 de bois et occupe à ce travail 8 ouvriers pendant 14 jours. Sachant que le salaire journalier de chacun des ouvriers est de 0$90, on demande: le bénéfice total du menuisier; son bénéfice sur chaque table?

2- On veut recouvrir d'une couche de sable de 8cm d'une cour rectangulaire dont la longueur est de 22m et la largeur est les 3/4 de la longueur. Combien faites-t-on si le sable étendu revient à 1$70 le mètre cube.

Việc bắt cóc ở Vân-nam. — Ai cũng nhớ rằng ngày tháng tư tây trước giết Vân-nam bắt mất hai người Tây làm nhe công-ty xe-lửa thì tháng trước đây mới mới người được thả là M. Poli, nay còn M. Patoux thì hôn cuối cũ đưa ở Mông-tự lên Vân-nam, vì bắt ky cũng bằng, nhưng chúng chưa thả hẳn còn đợi điều đình xong đã.

Về việc ấy về tuyến điện bằng A. R. I. P. có đăng như sau này:

Tin ngày 5/9

M. Patoux kỹ sư sáng tí xe hỏa Vân-nam bị giặc Tân bắt cóc từ ngày 17 tháng trước và giữ tại Lingann thì ngày hôm kia đã đem lên xe lửa đưa về Vân-nam. Tướng cướp là Ly-triều-Đông không phóng thích M. Patoux ở Mông-tự là muốn đưa về tận tay Long-Vân.

Tin ngày 6/9

M. Patoux được tha hẳn đã tới tòa lãnh sự Pháp ngày hôm qua được mạnh khỏe.

Nhưng hãy còn yên nên ông Patoux định nghỉ lại Vân-nam mấy bữa rồi mới về Hanoi.

Cảnh nông bội tinh. — Những ông có tên sau này được thưởng canh-nông bội tinh (mérite agricole).

Đệ tứ hạng. M. Huỳnh-đình-Nghi Cảnh tổng Vĩnh-lợi (Nam-kỳ).

Đệ ngũ hạng: MM André phó thanh tra kiểm lâm Huế; Auphelle kỹ sư công chính tại Bắc-kỳ; Béjaud, thanh tra kiểm lâm tại Kontum; Carlen, công chính kỹ sư tại Hanoi; Chauquet, điền chủ tại Phúc-luong (Bắc-kỳ); Conti thầy thuốc thú y tại Vientiane; Geux, thanh tra kiểm lâm; Lantard, điền chủ tại Sơn-tây; Thạo-khanh-Phan điền chủ tại Vientiane; Trần-văn-Ban, Nông chính kỹ sư tại Cần-thơ Trần-viết-Soạn điền chủ Hanoi; Trương-tấn-Vi, điền chủ tại Chaupuê (Nam-kỳ).

Cái nạn ô tô lỗi tại ai? — Ngày 30 Août 1927 hồi 8 giờ sáng một người đàn bà gánh chồng tên là Nguyễn-thị-Chất 24 tuổi quán làng Đông-lỵ, huyện Kim-động (Hưng-yên) đi xe ô-tô hiệu Bửu-lợi từ Hanoi về Hưng-yên khi về đến làng nhà thì bị ngã xuống đường đá chết ngay. Quan sở tại đến khám hiện xong để cho mai táng. Nghe như nhà hiệu ô-tô lỗi có điều đình điều gì ổn thỏa. Nguyễn-văn-Ut là bố đẻ thị Chất một mình tên 30 đồng. Cái cớ lỗi tại ai, tại hiệu xe hay tại người bị nạn thì chưa biết chỉ biết rằng nay Tòa án đăng cho xét rồi về việc ấy.

Nạn xe điện. — Ngày mùng 4 có xảy ra một vài nạn xe điện ở ngày trước nên nhà máy điện, người đàn bà là Ng-thị-Chất quán làng Cự-lại, huyện Hoàn-long (Hà-đông) bị thương và phải đưa ngay vào nhà thương.

Xe đạp đụng nhau. — Ngày hôm qua vào hồi 10 giờ rưỡi sáng M. Ngạo-Cộng ở số nhà 29 bis phố hàng Bèu, đi xe đạp qua phố hàng Giấy, đụng phải cái xe đạp của M. Đỗ-ngọc-Lễ lính ở sở thú sản ở trong tỉnh, may người không ai can gì.

GIẤU AUTOS!!!

Giấu cho tâu-bay mọc chấy autos đều tốt máy Xin giá hạ

Các ngài đừng thử xem

QUANG-VINH

Fournisseur de l'Aéronautique d'Indochine

62, Rue des Pavillons Noirs, Hanoi

7109 Téléphone 293

Một cách quảng cáo hữu lậu

Bản hiệu chỉ xin thực thà kính cáo là có hơn một nghìn kiểu bít tất fil và colan. Bảng tơ bên hiệu cũng tú một thứ giá 0$80 một đôi. Đẹp hay xấu, dắt tay rẻ bán hiệu xin dùng câu « hữu xạ tự nhiên hương »

V. DEMANGE Hanoi

CHỈ CÓ MỘT THỨ THÔI

Thuốc đau mắt vàng tài công-hiệu mà quý-khách đã hoàn nghênh hầy lâu tại ở trên lọ thuốc phải có hiệu rõ « COLLYRE JAUNE » nếu là formule du Dr Chauvel.

Thuốc công vàng, giấy giảm lý công vàng mà giấy bọc công vàng, các quý khách nên đòi bằng được như thế thì mới khỏi nhầm.

Bán tại hiệu bào-chế:

GHASSAGNE

Ch. Rue Paul Bert, Hanoi

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ẢNH NÊN BIẾT

Vì hiệu bào chế Monin, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, bán hiệu lấy lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh, theo giá rất rẻ.

Viết thư mà hỏi giá.

Les misérables

DE VICTOR HUGO

(Suite)

Tout à coup, Cosette s'écria : Père, on dirait qu'on vient là-bas. Jean Valjean leva les yeux.

Cosette avait raison.

La chaussée qui mène à l'ancienne barrière du Maine prolonge, comme on sait, la rue de Sèvres, et est coupée à angle droit par le boulevard intérieur. Au coude de la chaussée et du boulevard, à l'endroit où se fait l'embranchement, on entendait un bruit difficile à expliquer à pareille heure, et une sorte d'encombrement confus apparaissait. Ou ne sait quoi d'informe, qui venait du boulevard, entrait dans la chaussée.

Cela grandissait, cela semblait se mouvoir avec ordre, pourtant c'était hérissé et frémissant ; cela semblait une voiture, mais on n'en pouvait distinguer le chargement. Il y avait des chevaux, des roues, des cris ; des fouets claquaient. Par degrés les linéaments se fixèrent, quoique noyés de ténèbres. C'était une voiture en effet, qui venait de tourner du boulevard sur la route et qui se dirigeait vers la barrière près de laquelle était Jean Valjean ; une deuxième, du même aspect, la suivit, puis une troisième, puis une quatrième ; sept chariots débouchèrent successivement, la tête des chevaux touchant l'arrière des voitures. Des silhouettes s'agitaient sur ces chariots, on voyait des étincelles dans le crépuscule comme s'il y avait des sabres nus, on entendait un cliquetis qui ressemblait à des chaînes remuées, cela avançait, les voix grossissaient, et c'était une chose formidable comme il en sort de la caverne des songes.

En approchant, cela prit forme, et s'ébaucha derrière les arbres avec le blêmissement de l'apparition ; la masse blanchit ; le jour qui se levait peu à peu plaquait une lueur plafarde sur ce fourmillement à la fois sépulcral et vivant, les têtes de silhouettes devinrent des faces de cadavres, et voici ce que c'était :

Sept voitures marchaient à la file sur la route. Les six premières avaient une structure singulière. Elles ressemblaient à des haquets de tonneliers ; c'étaient des espèces de longues échelles posées sur deux roues et formant brancard à leur extrémité antérieure. Chaque hoquet, disons mieux, chaque échelle était attelée de quatre chevaux bout à bout. Sur ces échelles étaient traînés d'étranges grappes d'hommes. Dans le peu de jour qui il faisait, on ne voyait pas ces hommes, on les devinait. Vingt-quatre sur chaque voiture, douze de chaque côté, adossés les uns aux autres, faisant face aux passants, les jambes dans le vide ces hommes cheminaient ainsi ; et ils avaient derrière le dos quelque chose qui sonnait et qui était une chaîne et au cou quelque chose qui brillait et qui était un carcan. Chacun avait son carcan, mais la chaîne était pour tous ; de façon que ces vingt-quatre hommes, s'il leur arrivait de descendre du haquet et de marcher, étaient saisis par une sorte d'unité inexorable et devaient serpenter sur le sol avec la chaîne pour verrière à peu près comme le mille pieds. A l'avant et à l'arrière de chaque voiture, deux hommes, armés de fusils, se tenaient debout, ayant chacun une des extrémités de la chaîne sous son pied. Les carcans étaient carrés. La septième voiture, vaste fourgon à ridelles, mais sans capote avait quatre roues et six chevaux, et portait un tas sonore de chaudières de fer, de marmites de fonte, de réchauds et chaînes, où étaient mêlés quelques hommes garrottés et couchés tout de leur long, qui paraissaient malades. Ce fourgon, tout à claire-voie était garni de claies délabrées qui semblaient avoir servi aux vieux supplices.

Ces voitures tenaient le milieu du pavé. Des deux côtés marchaient en double haie des gardes d'un aspect infâme, coiffés de tricornes claques comme les soldats du directoire, tachés, troués, sordides, affublés d'uniforme d'invalides et de pantalons de croque-morts, impartis gris et bleus, presque en lambeaux, avec des épaulettes rouges, des bandoulières jaunes, des coupe-choux, des fusils et des bâtons ; espèces de soldats goujats. Ces sbires semblaient composés de l'abjection du mandiant et de l'autorité du bourreau. Celui qui paraissait leur chef tenait à la main un fouet de poste. Tous ces détails, estompés par le crépuscule, se dessinaient de plus en plus dans le jour grandissant. En tête et en queue du convoi marchaient des gendarmes à cheval, graves, le sabre au poing.

Ce cortège était si long qu'au moment où la première voiture atteignait la barrière, la dernière débouchait à peine du boulevard.

Une foule, sortie on ne sait d'où et formée en un clin d'œil, comme cela est fréquent à Paris, se pressait des deux côtés de la chaussée et regardait. On entendait dans les ruelles voisines des cris de gens qui s'appelaient et les sabots des maraîchers qui accouraient pour voir.

(A suivre)

Những kẻ-khốn-nạn

Xã-hội tiểu-thuyết, của ông Victor Hugo
NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch

(Tiếp theo)

Bỗng *Cosette* reo lên một tiếng : Cha ôi ! đàng kia hình như có người đi tới. Ông già ngước mắt lên nhìn.

Cosette quả đã thật mắt.

Số là con đường cái đi ra cửa-ô *Du Maine* do từ phố *de Seine* mà thẳng ra, đường cái ấy đến chỗ đường-cái vòng trong thì thành ngã tư thước-thợ. *Jean Valjean* nhìn về phía ngã-tư ấy thì thấy đông người đi tới mà nghe tiếng ầm-ầm, dương giờ đó thì khó mà đoán được là công chuyện gì. Chẳng hay một đám là-lù nào, từ con đường ra cửa ô này.

Mỗi ngày một thấy gần lại, mà hình như đi có trật-tự. Tuy nhiên nom xa cũng đã biết không phải là một toán người lẳng-lặng mà đi, nom xa nó như gai như góc, như sợ-bãi như dùng-minh. Hình như cỗ xe mà không rõ là xe chở gì. Chỉ thấy có ngựa chạy, có bánh-xe lăn, có người la ánh-ỏi ; có tiếng roi đa quất đen-đét. Tuy còn như chim đêm trong đám tối Jen, nhưng dần dần nom đã rạng. Thì quả thị là một cỗ xe, vừa mới rẽ sang con đường cái, đi ra nẻo ô-môn, tới chỗ *Jean Valjean* ngồi đó. Sau cỗ xe ấy có cỗ-xe nữa cũng vậy đi theo. Rồi lại cỗ xe thứ ba nữa. Thứ tư. Cả thảy bảy cỗ xe theo nhau mà rẽ. Đâu ngựa xe sau sát với cái đuôi xe trước. Trên xe thấp thoáng bóng người, thỉnh thoảng thấy lấp-lóe sáng như gươm tuốt trần vậy. Lại có tiếng gì xủng-xoẻng như xiềng như xích lung-lay. Đám đông tới, tiếng người dần dần hóa lớn, thật là một cảnh gớm ghê, như ở trong hang sâu trong mộng dữ mà tuôn ra vậy.

Khi đến đã gần, nom rõ mồn một, sau những hàng cây, y như ma lên qui hiện. Cái gì lúc trước nom ra đen, bây giờ nó ra trắng. Trời đã dần dần bâng-hẳng, ánh sáng còn lạt chiếu vào cái đám nhung-nhúc đó, vừa ra ma vừa ra những người hoạt-động, những đầu người lúc nhỏ lù lù thấy bóng đen mà thôi, bây giờ hóa ra những mặt xanh như mặt tử-thi. Thì ra cái đám đông đó là thế này :

Bảy cỗ xe đi theo nhau trên đường cái. Sáu cỗ xe đi trước hình dáng thật là kì-quặc. Tự hồ những thứ xe dài để chở thùng đựng rượu. Thân xe hình như là những cái thang dài đặt lên trên hai bánh xe vậy, đàng trước có hai càng. Mỗi cỗ-xe, hoặc nói là mỗi cái thang thì đúng hơn, đóng bốn con ngựa theo nhau làm một hàng dài. Ở trên thang thì có hình như những chùm người lúc-nhúc thật là quái-lạ. Lúc ấy mới lang-lảng sáng, nom chưa rõ, đoán ra là người mà thôi. Mỗi xe chở hai-mươi bốn người, ngồi ra hai bên mỗi bên mười hai người, quay lưng vào nhau, nhìn sang hai bên đường, chân thì thả xuống lủng-lẳng. Sau lưng họ có cái gì lềng-xềng, thì là cái xích, ở cổ có cái gì sáng-sáng, thì là cái gông. Mỗi người một gông, nhưng cả bầy-nhiêu người, chung nhau một xích, thành ra từ hai-mươi bốn người đó, lúc nào xuống xe mà đi bộ, thì phải đi cùng với nhau, liền nhau như một sốc, cái xích thành ra như một cái xương-sống, tương-tự một con rết bò vậy. Đàng trước và đàng sau mỗi cỗ-xe có hai người vác súng đứng trên xe, hai người dầm chân lên một đầu xích sắt. Gông thì vuông. Cổ-xe thứ bảy, đi sau cùng, thì là một cái xe vuông rông, xung quanh có bao-lơn, mà trên không có mui, bốn bánh, sáu ngựa, trên xe xếp một đống những nồi gang, bếp sắt, hòa lò, xiềng, xích, lại có mấy người trói chặt nằm lẫn vào đó, dường như là những người đau. Cái xe vuông đó, bao lơn làm chấn-song thưa đã gẫy nát nhiều, hình như trước đã dùng làm đồ tấn khảo người ta theo tục cổ.

Những xe ấy cứ giữa đường mà đi. Hai bên đường có hai hàng lính canh coi bộ hung tợn khả ố, đầu đội mũ ba sừng gắp lại được, như là mũ lính về thời-đại Ngũ-tổng-tài nội-các vậy, người nào người nấy lấm-láp, rách-rưới, do-bẩn, mình thì bận những áo dầu cũ của lính tàn-tật, quần thì là quần của những quân đi khiêng quan-tài, nửa xám nửa vanh, rách bươm cả rồi, vai đeo kiên-chương đỏ, lại quàng nẹp vàng, khí-giới thì đeo dao gâm của lục-quân thời ấy, đeo súng, cầm gậy ; thật là những quân-lính kẻ-cướp. Tôi tàn thảm-hại như lũ ăn xin, mà độc ác hung-tợn như những quân đao-phủ-thủ. Người cai quản bọn ấy thì tay cầm một cái roi đa đánh ngựa của bưu-cục kị-mã vẫn dùng. Những bộ-phận ấy trước tối trời thì còn lẫn-lộn trong toàn khối, sau trời sáng rõ đần thì cũng lần lượt rõ ra. Đàng trước và đàng sau toán ấy có sen-đầm cưỡi ngựa đi đàn áp, gươm cầm ở tay, thật là uy vệ.

Lũ xe và người ngựa kéo đi đó, dài quá đến nỗi xe đầu đi đến cửa ô rồi, mà xe cuối mới vừa ở con đường ngang rẽ sang đường cái.

Chỉ trong cái chớp mắt, hai bên vệ đường người xúm đông tíu-tít, không biết ở đâu mà ra, len nhau mà xem cho được. Đất Ba-lê như vậy là thường. Trong các ngõ gần đó, nghe tiếng gọi nhau ầm ỹ, những kẻ bán rau chân đi guốc chạy lộc-cộc trên đường.

(Còn nữa)

Khảo về y-học cũ của ta

Cẩm-nang trích lục

Bệnh lâm
phụ chứng hành nục niệu huyết

(Tiếp theo)

Phương nữa

Công trị chứng hậu như trên đã kể
Cỏ lâu 7 con, muối ăn 2 lạng, cùng đặt trên mảnh ngói mới hòi khô rồi nghiền mọt hòa rượu uống, chỉ một đồng tiền sát là khỏi.

Phương nữa

Công trị chứng hậu như trên đã kể
Mạo căn 2 dọc, sắt nhỏ sắc thang uống, rất thần hiệu.

Phương nữa

Công trị chứng hậu như trên đã kể
Sa tiền tử 1 lạng đựng trong tái lụa mới sắc thang uống nóng thần hiệu.

Phương nữa

Công trị chứng hậu như trên đã kể
Địa phu tử 1 lạng hoặc là hoặc dọc cũng được, sắc thang uống.

Phương nữa

Công trị chứng hậu như trên đã kể
Dã hưởn thảo một nắm vắt lấy nước uống, hoặc nấu trảo ăn cũng hiệu nghiệm.

Phương trị xích bạch sa lâm

Bạch kê phân, ô mai, hai vị luyện với nhau viên, xích xa lâm (cậu đỏ) thì dùng nước cam thảo điểm phục, bạch sa lâm (cậu trắng) thì dùng với rượu.

Sâm linh hồ phách thang

Bệnh lâm ngọc sơ đau khiến dần cả lên hai bên mạn sườn, thì dùng phương này.

Nhân sâm 5 phân
Phục linh 5 phân
Xuyên luyện (sao) 3 phân
Sinh sơn thảo 1 đồng
Huyền hồ sách 7 phân
Hổ phách 3 phân
Trạch tả 3 phân
Sài hồ 3 phân
Qui vĩ 3 phân
Thanh bì 3 phân
Hoàng bá 3 phân

Phương trị sỉ huyết

Dùng cam thảo thăng ma sắc thang hòa bột nguyên tán điểu phục.

Phương nữa

Công trị bệnh xỉ huyết.
Dùng đăng tâm bọc hà sắc thang hòa bột phách bột điểu phục.

Tỉ giải phân thanh ẩm

Phương này chủ trị bệnh sao lâm. Tỉ giải, thanh xương bồ, ô dược, ích chí, các vị bằng nhau cam thảo tiêu gấm bằng

Dược án

Tỉnh nước chấp đốc xuống chỗ thấp, cho nên bệnh lâm lịch, phương này dùng xương bồ ô dược là tảo được để bình thấp thổ, dùng ích chí là thận dược để nạp khí qui nguyên và khiến thận bế tàng cho được tiết tiểu tiện, còn như thấy đau chuyển theo đai trang mà chia ghế trong đục thì cũng ở tỉ giải, vậy tên phương mới gọi là tỉ giải phân thanh.

Tiểu kế ẩm tử

Phương này chủ trị bệnh huyết lâm.

Tiểu kế, sinh địa, hoạt thạch, thông thảo, đạm trúc diệp, hoàng bá, ngưu tất, đương qui, chi tử, cam thảo, sắc thang uống.

Phương trị niệu huyết của ông Đan-Khê

Hạ-khô-Thảo đốt chấy ra than nghiền nhỏ hòa với nước cơm uống.

Dược án

Tiểu ẩm bệnh, thuộc quyết âm kinh mạch, cho nên dùng hạ khô thảo là một vị huyết bệnh khi cho được bổ dưỡng khí huyết kinh quyết âm can.

Đương qui thang

Phương này trị đàn bà xỉ huyết.
Đương qui 5 đồng
Linh dương giác tiết 5 đồng
Xích thược dược 5 đồng
Sinh địa hoàng 1 lạng
Trích kế diệp 7 đồng 5 phân.
Mỗi lần dùng 5 đồng chè sắc thang uống.

Lộc giác giao hoàn

Phương này chủ trị phòng lao
Lộc giác giao 5 đồng.
Một dược 5 đồng nghiền riêng
Phát khởi 5 đồng

Các vị tán mạt, dùng mạo căn chấp làm hồ luyện thuốc mà viên, mỗi bận điểu phục tùng theo hợp nước muối.

Bát chính tán

Tâm kinh nóng nhiệt, tung phá bế kết, tiểu tiện xích xáp, biến thành lung bế hoặc ngũ lâm, thì dùng phương này.

Sa tiền tử, sổ mạch, biển xúc, hoạt thạch đại hoàng (sỉ đồ vào trong cùng sắm với lại nhiều), sơn chi, cam thảo một thứng, mỗi vị một cân.

Các vị tán mạt, mỗi khi điểu phục dùng đăng tâm sắc thang hòa thuốc.

Phương nữa sổ gia mộc hương.

Ngũ lâm tán

Phương này trị ra thạch lâm mọi chứng.

Xích phục linh 5 lạng
Xích thược dược 10 lạng
Đương qui 5 lạng
Sinh cam thảo 5 lạng
Điều sâm 3 lạng

Mỗi bận dùng bốn đồng cân, sắc thang uống.

Ngưu tất cao

Đàn ông bạnh lâm, ngực sơ đau bức, đàn bà huyết kết đau bức, dùng phương này thần hiệu, nếu phá bệnh người vẫn hư nhược, thì dùng phương này, nhưng phải kiêm phục bổ tễ.

Sắc nước ngưu tất cho đặc, cứ gấy thêm một đôi cánh sa mươn, khuấy thành cao điểu phục.

Phương này có sản rằng : ngưu tất là thánh dược trị bệnh ngũ lâm.

(Còn nữa) — Phùng-năng-Tĩnh

Tự do diễn đàn

Mấy nhời ngỏ cùng ông Nguyễn-gia-Điều

Đọc số báo ra ngày chủ nhật 28 Août 1927 thấy bài của ông Nguyễn-gia-Điều ý muốn trả lời về cái vấn đề gia đình giáo dục của tôi bàn trong một số báo trước. Xem ra nhời nhẽ ông phê bình ông bàn thêm câu xác đáng và phải cả. Song tiếc thay lời phê bình dẫu xác-đáng, lời bàn thêm dẫu phải dẫu hay, nhưng chỉ phải chỉ hay với những bạn độc báo ra ngày chủ chật mà thôi, hay là với những độc-giả có xem bài của tôi làm ra những chỉ xem qua thôi. Tôi không dám bảo ông là không xem kỹ bài của tôi mà đã vội trả lời ; nhưng chỉ xin thưa chuyện với ông rằng lời phê bình là phê bình từng chữ từng câu chứ đem kiểm-điểm với nguyên văn của tôi thì không hợp với đại ý tôi nói chút nào. Thật là đáng với câu : Sự nói sự phải, vì nói vì hay, không ai nghe ai cả ông ạ. Hay truyện báo rằng : ông nói vàng, bà quảng ra trắng ; ông răng trắng, bà mắng răng vàng (1) Mà dẫu có phê bình từng câu, từng chữ ra chăng nữa thì ông cũng không khỏi không có điều ngộ nhận. Chả ý tôi muốn nói là muốn cho sự giáo dục con cái trong nhà được có kết quả hoàn toàn mỹ hảo thì không gì bằng làm cha mẹ được biết dạy con, mà muốn được biết dạy con thì ta nên có tinh tế mà xem xét, chứ tôi đâm như ai khinh người bằng nếu con mắt mà ông đã vội cho là biết dạy con không ai bằng cha mẹ. Nay hãy xin cùng ông giảng giải về mấy điều ông đã nghĩ sai.

Ông có cho câu : « Nếu cách nuôi dạy cần mình không khéo thì sau sẽng có điều cần hộ đến đời đứa trẻ » cần tôi là lời lắm, mà ông lại chữa là ; « Ngọc bất trác, bất thành khí, một đứa trẻ nuôi mà không dạy, hoặc dạy không ra dạy thì dẫu có thông thái đến đâu, hiền lành ngoan ngoãn đến đâu chăng nữa, sau này trở ra một vài người không kể, thế nào cũng chỉ là con mọi cho gia đình, cho xã-hội mà thôi ». Vậy xem ra câu cần tôi với câu của ông thì có phải ý nghĩa tương tự nhau mà ông phẩm bình sâu lý thì tôi không hiểu ý ông ra sao. Ông lại nói rằng : « Vẫn biết nhân chi sơ tính bản thiện, đứa trẻ khi lên lên thế nào cũng dần dần tiêm nhiễm cần anh em được ít tính xấu ». Điều đó xin hãy hỏi ông rằng : Dưỡng bất giáo có phải phụ chi qui không, mà giáo bất nghiêm có phải sư chi qui không ?

Lại đến câu : « Nói chuyện trong nhà thì sự dạy dỗ là việc nhỏ » — câu này ông chép thừa chữ : thì sự dạy dỗ nên ý nghĩa câu sai đi đôi chút ; nguyên văn của tôi viết : vậy nói chuyện trong một nhà là việc nhỏ mà bảo rằng chung cả nước là to, mà ông vội hỏ, là ông hiểu lầm ý tôi nói.

Số dĩ tôi nói thế là chỉ về sự nhiều ít đó thôi : Có phải nhà là một phần của nước kể từng nhà là nhỏ mà tính cả nước là to không ? Biết đâu tôi viết thế ông lại nghĩ ra rằng tôi cho việc dạy dỗ con cái trong nhà là việc nhỏ. Cần như ông cho tôi là chưa hiểu thấu sự quan trọng giáo huấn con trẻ ; điều đó thì xin nhường ông.

Đến như hai cái thí dụ tôi cần chuyện lại kho bảy với ông ấm. Ông Điều ơi ! Cửa miệng có câu : Kẻ gỗ song ngay là tay lay người thẳng. Vậy để ngay thì gỗ cũng dùng vào việc mà bắt song đi chẳng nữa cũng dẫn nối bỏ không. Sở dĩ tôi lấy thí dụ cái sành gia đình ấy là muốn cho rõ cái nghĩa rằng ta đã chăm chỉ dạy bảo con cái đến đâu mà không có tinh quan sát, thì sau này cái mầm giáo huấn sẽ ta chưa chắc đã được hoa trái quả đẹp như mình đã mong mỏi được. Ông bảo rằng : hà sự hiền hậu biết điều mà đi cho con cái dẫn nết Lưu hồng ; xin thưa với ông rằng : hiền hậu là lành hiền, biết điều là không ai nói, hai tính ấy chưa phải là hai tính « tất dạy con » cũng có người hiền hậu biết điều mà không biết nuôi dạy con cái, mà cũng có người dạy được bảo nên, con cái lại không hiền hậu biết điều. Còn như ông cho là gia đình như tái sành thảo dẫn con cái dẫn nỗ, hư hỏng, xin lỗi ông đã lấy gì làm chắc chưa ? Hoặc giả ở đời này, có những cái sành nhà như thế thì ông tính sao ? Đến như câu « cái bát vỡ » thì chỉ có ý là đại khái, ta dạy bảo con cái, ta phải có tinh xem xét như thế ; chứ có bảo dẫn, ông cho kết quả câu truyện có nhân nhiên » mà ông đã xem qua.

Còn như cái tinh « tò mò xem xét » trong việc dạy trẻ mà tôi đã nói thì chính nghĩa là hợp với câu, coi như trẻ luôn mà làm ra ý không soi sóc trong khoa sư-phạm như lời ông nói chứ không phải lười biếng ngượi ngủ, mọc tai hỏi han con trẻ hay lấy nài con mắt của lẻ khiến cho con trẻ sợ như ông vẫn nghĩ ; miễn là cần phải có tính quan sát, nhưng rõ xét một cách rất khéo, đừng để sảng đáng hấp tấp, càng không ra lối tra khảo mới được, có xem xét biết được bụng con trẻ, nhiên hậu mới hiểu đường mà dẫn dắt. Anh nết cho nó, dỗ bỏ hay theo, mới không sợ trong sự giáo huấn của nhà trường mình sẽ mất thì giờ, mà kết quả không được như điều mình sở vọng. Vậy thì những điều ông hiểu lầm ý tôi nói mà vội cho tôi là lắm, mà ông lại tốt làm ra con đó ; tiện đây xin cùng ông bàn nốt về cái vấn đề dạy trẻ này :

Bảo rằng : lấy cái nhỏ vụ một nhà một thâm hay nói thường ra là lấy cái tính tò mò xem xét mà làm phương châm cho trong việc giáo dưỡng con trẻ thì sai nay nặng nên một nói già-mạo, một giống trẻ hình thì cũng có lẽ, nhưng cái đó là chỉ vào những người không biết lợi dụng, hay lợi dụng một cách sai lầm thôi. Bà hay rằng dạy trẻ cũng nên để cho trẻ được tự do mà suy nghĩ, mà phán đoán lấy, không nên làm phạm đến cái lòng tự xỉ của nó song điều đó cũng là một phần yếu trọng trong việc giáo dục mà không can đến cái tính quan sát của cha mẹ kia mà. Vậy ta hãy xem « cần có tính quan sát » mà tính quan-sát nầm cho ra, trong việc giáo nhi đồng tử thì nào. Rõ ràng mắt ta trông thấy đứa trẻ đương sơ đi đứng nhận, một đứa trẻ mà mình, và một đứa trẻ nhà người đâm đứa trẻ nhà mình một cái rồi chạy, đứa trẻ nhà mình chực đánh lại thì đứa trẻ nhà người vừa khóc, vừa chạy vào mách mình, là trẻ nhà mình đánh nó, cái đó thì tính sao ? lại còn sự bọn trẻ xúi tiền nhà đi học tư, từ ngày ngày cắp sách đi học, nhưng không vào lớp hay cả học năm tháng cuối thôi. Đến này mới khó nghĩ cho. Ấy đó khái cái tính « tò mò xem xét », trong việc dạy trẻ cần tối nói, ý nghĩa thiển thô như thế, bằng ông có ý tứ sao khiến gì mà chỉ quá cho thì hay lắm. Ông có nói rằng vẫn đề gia-đình giáo dục là một vấn đề rất quan trọng nhất ở trong xã-hội là ngày nay, và ông thì sợ bọn thiển, xin để cho nhà trí thức bàn về vấn đề ấy, vậy tôi cũng bọn thiển tài sơ, xin lạm lời ông mà bàn thêm vào, tưởng điều đó ông cũng lượng xá cho.

Sau này về mấy lời của ông Lê-đăng-Tâm ngỏ ý ái số báo làm 31-3-27 thì tôi thật rất ra khó nghĩ quá. Bởi đâu rằng cái thư ấy tôi lấy lại trong mấy vào cái gia đình mà ông quen biết, tưởng trước khi ông bảo tôi rộng xá cho tôi, được đã tự ông làm sao.

An-hà Nguyễn-phúc-Bửu

Những hồi từ đầu, đã in thành mười một quyển, một bên chữ Pháp, một bên Quốc-ngữ bán giá như sau này :

Phần thứ nhất :
Quyển I — 223 trang, bán 0$50
» II — 203 — 0 45
» III và IV 159 — 0 35
» V và VI 193 — 0 45
» VII và VIII 319 — 0 65

Phần thứ hai :
Quyển I — 213 trang, bán 0$48
» II và III 257 — 0 50
» IV, V và VI 275 — 0 60
» VII và VIII 251 — 0 50

© Phần thứ ba : Quyển I, II và III 251 trang, bán 0$55
— Quyển IV, V, VI và VII 299 — 0 65

Ở xa đính thêm tiền cước, mỗi quyển . . . . . 0$30
Kể mười một quyển giải làm một bộ, tiền cước 4 00

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

Cái họa cộng sản ở Tàu

Cái độc giả hàng ngày xem báo đến việc nước Tàu hẳn cũng đã thừa biết nước ấy ngày nay cuộc nội loạn càng thêm rất rối, mà chỉ sơ sinh ra cuộc nội loạn ấy là do ở bọn có quyền thế, cái quan niệm đối với quốc gia rất là bạo nhược, chỉ biết một niềm tư tưởng lợi, rồi sẵn ra tương hại tương tàn. Song ngày nay ta xét bởi ra rằng ngoài cái nguyên nhân ấy ra, tại còn một cái nguyên nhân mới nữa, tức là cái nạn cộng sản vậy.

Nói thế tất có người phê rằng chả nghĩa cộng sản tức là phản tinh để cứu cho nước Tàu ra khỏi cái vòng hiểm nàn, một là phải để được chủ-nghĩa đế-quốc để lo thoát khỏi cái nhục để nên của các nước mạnh đã bao nhiêu năm nay, hai là đánh đổ được thế lực bọn quân-nghiệt, để gỡ dần bớt ra khỏi cái kiếp cá thịt người trên, ông Tôn-văn là nhà tiên-tri cộng cuộc cách mệnh ở nước Tàu, nghĩ thấu tới cái lẽ ấy, nên ông mới cùng đảng cộng-sản, nga liên hiệp. Như vậy sao gọi là gây ra cuộc nội loạn được.

Ai nói vậy, ta xin giải đáp như sau này : Cứ bề ngoài mà xem thì ai cũng tưởng thế, song có biết đâu rằng đối với dân Tàu, cái chủ nghĩa ấy không sao thi hành được, mà gắng gượng làm thì thật là khó khăn, khó khăn bao nhiêu thì nội loạn càng thêm ra mối.

Thứ nhất ta hãy hỏi về đường sinh hoạt, dân Tàu trong mấy ngàn năm chịu sự kìm đầu về cái học thuyết « lạc thiên an mệnh » của đạo Khổng, nên đường sinh hoạt dẫn về phần vật chất không có được đầy đủ đi nữa, nhưng về phần tinh thần lại thấy được an nhàn và biết tự yên tỉ mình, quên hẳn những sự mơ màng khó được, và chẳng cái gia sắp giàu sang nghèo hèn ở trong xã-hội cũng không có hơn kém gì nhau lắm, và nhờ cái chế độ rộng rãi, kẻ ngu cho người hèn cũng còn có lòng tự tin rằng chỉ ngẫu không có thì và không có chỉ, chớ có ra thì ngẫu cũng có lắm giàu, mà hèn cũng có khi sang, nào có phải như dân các nước Âu-châu, giai cấp khác nhau như một trực một giới, mà tư tưởng lại tự do không có gì mà hạn chế. Một dân tộc có cái tư tưởng dịu dàng êm đềm như thế, mà ra bắn họ đang thì đoạn quả kích để mưu cái phận vật chất cho được sung sướng thì tất họ cũng chẳng vui theo nào.

Thứ hai là ta nói về nền luân lý một dân tộc mấy ngàn năm nhờ về, có nền luân lý mà trong gia đình ngoài xã hội có được cái trật tự vui vẻ phân minh, cha đối với con, anh đối với em, vợ đối với chồng, dẫu rằng ở trong có đặt cái quyền hạn chế nhau, nhưng xét ra chỉ là bạn chế về những điều dục vọng có hại cho đời người mà thôi, chớ còn ra cũng không có gì gọi là bó buộc nhau lắm, nay bảo sự bạn chế ấy có hại cho cái quyền tự do của loài người mà bảo dùng cái thủ đoạn quả kích phá hoại đi cho hết, chẳng cha con, chẳng anh em, chẳng vợ chồng cứ theo cái chủ nghĩa đề đăng, trai gái cứ tự do chung chạ cùng nhau, mà bảo rằng đó là cái mối khiến cho ai đối với ai cũng phải thương yêu nhau, yên mến nhau, thì trừ những hạng « cầm thú » ra, còn thì nhất bạn quốc dân Tàu họ sẽ lấy làm hổ thẹn mà không nỡ làm vậy.

Cứ lấy về cái phần lý luận không mà tuyên truyền mà cổ động, họ đã không vui lòng theo, không nỡ lòng làm rồi, phương chi lại thấy nỉ ông sự đã thực hành lại khiến cho họ phải sợ phải ghê. Như cách hành động của đảng cộng sản ở Hà-nam, Hán khẩu, và mấy nơi nữa nào con gái cởi trường kết đội đi dong dỉ tuyên truyền chủ nghĩa, nào con kết ăn chà phải tử-hình, nào em gái đổ thuyết là kết hôn cũng anh ruột, lại còn bao nhiêu cái thủ đoạn quá khích nữa, nào phá bỏ miếu thờ đức Khổng-tử, miếu thờ đức Thánh quân, ông Nhạc-phi, nói tóm lại hết thảy cái gì thuộc về văn-hóa cũ là đều phá hoại hết sạch. một cái chủ nghĩa quá khích như thế mà cổ đem thi hành, đối với quốc, đối với dân tình thật là không hiệp, đã không hiệp thì tất sinh ra mâu thuẫn lẫn nhau, mà cuộc nội loạn lại rắc rối thêm mãi. Cho đến bây giờ đảng quốc dân chia bè khuynh loát nhau mà cộng cuộc cách mệnh của ông Tôn vẫn đã xướng ra không sao kết thúc được, thì lại làm thêm một cái tang chứng rõ ràng thêm.

Ấy cái hiệu tinh nước Tàu ngày nay rắc rối, một phần to chính là ở cái nạn cộng sản, cho nên ta dám nói quyết rằng : nước Tàu không thể nào thực hành được chủ nghĩa cộng sản, chính ngay như nước Nga bây giờ cũng đã sửa đổi, phương chi như nước Tàu đương sinh hoạt, nền luân lý khác với nước Nga thì mong sao cho được mà làm.

(Còng luận báo)

Đoản-thiên tiểu-thuyết

(Phong-hóa)

Quá mê nên nỗi . . .

(Tiếp theo)

IV

Khi tỉ về đến nhà vừa vào bữa cơm chiều. Từ nhập tiệc đến nửa đêm, trời mưa to, không ai còn muốn ra khỏi cửa.

Sáng hôm sau, tôi đến nhà bạn. Đến nơi, thấy cửa đóng then cài, ở trong nhà có tiếng nói tiếng cười. Tôi gõ cửa, người nhà ra mở cửa. Thấy thằng xe, thằng bếp, con sen nó đều, thật là vắng chủ nhà gà mọc đuổi tôm. Trông thấy cái quang-cảnh ấy, a khỏi nói là một cái nhà không có nếp-nếp. Tôi chắc rằng anh Dạy đợi tôi để hiết tin tức. Tôi hỏi thằng người nhà :

— Thầy có nhà không?

— Thầy tôi vắng.

— Bao giờ thì về?

— Vài ba hôm mới về.

— Thầy đi chơi xa ư?

— Vâng, thầy tôi xuống Nam.

— Thầy có nhắn anh gì không?

— Tưa không ạ.

Tôi lấy làm lạ quá, có việc gì mà như thế, lại bỏ nhà mà đi chơi. Hôm trước, anh Dạy nói lo sợ, khốn đốn, lại xong được tiền đi Nam. Không hiểu tâm-lý anh ấy ra làm sao. Thằng xe thấy tôi đứng đấy, bèn nói rằng :

— Thưa thầy, có việc gì sẵn, để có bà Hàn tôi ở nhà.

— Bà Hàn là ai?

= Bà Hàn tôi ạ!nh ra có tôi.

— Anh vào nói với bà có tôi lại chơi.

-- Vâng, mời thầy vào chơi.

Tôi vào phòng khách. Thằng ở sang nhà bên cạnh mời bà Hàn về.

Bà Hàn về, trông thấy tôi mới ngồi ở ghế, bà ngồi ở giường.

Bà năm nay ngoài bốn mươi ngót năm mươi. Tuy đứng tuổi, nhưng trông có vẻ Y-phục đàng-điếm. Hoa hột bình bao. Nói năng chững chạc. Bà hỏi tôi rằng :

— Thầy đến chơi có việc gì sẵn không?

— Thưa bà có, tôi có việc riêng nói mấy anh Dạy.

— Hai vợ chồng chúa về chơi ở Nam.

— Lạ quá! sao anh ấy bảo đợi tôi.

— Tôi không thấy anh nó dặn gì cả.

-- Việc nhà cần như thế, bỏ đấy đi chơi. Hôm trước khu quần bích, bây giờ lại có tiền đi Nam.

— Lắm khi tiền thốn, tôi phải bỏ tiền ra cho hai vợ chồng tiêu dùng. Bộ này thư thả, tôi lên cho mấy vợ chồng chúa. Nhân tôi lên đây nhờ tôi trông nhà, hai vợ chồng xuôi Nam; Làm ngày mới về thăm nhà, chắc còn đi chơi chỗ này chỗ khác, vài ba ngày mới về. Quả trưa lôm qua. lác ra ga, tôi đưa cho hai chục bạc làm tiền lộ phí.

-- Thế ra anh Dạy đi tiền của bà.

-- Phải. Vay luôn, tính ra đến ba bốn trăm bạc. Tôi có thì bà đỡ cho anh ấy, chứ có ngại gì.

Không biết vì lòng thương yêu chăng thực hay vì cách giả dối khiến cho người ta tưởng như thế mà Hàn bỏ tiền trăm bạc chục ra cho Nguyễn-Duy tiêu. Để là lẽ thứ hai làm cho người si-tình không thể bỏ Tố-anh được. — Bà Hàn bỏ tôi?

—Thầy quen biết anh nó đã lâu chứ?

— Chẳng có biết nhau từ ngày còn đi học.

—Tôi thương yêu anh ấy, vì là con nhà tử tế, người hiền lành, tính-hạnh tốt. Ở Nam có mấy nơi phú quí hỏi cháu, tôi không dám nhận lời nơi nào cả, vì chán không ưng. Cũng là cái duyên giời, hai người mới gặp nhau.

— Bà có lòng thương con yêu rể thế là quý-hóa lắm nhưng trong thành-thị ít người bề bạn ai cũng phân nàn rằng anh Dạy đã làm một việc không chính-đính. Sao không nói với bà Phán (thân mẫu Nguyễn Day) nước xin cho, rồi hãy xem-hợp, trước là hợp phong-tục, sau là quan-sát thông vào.

—Thầy tưởng tôi không ăn-bận hay sao? Cứ vì nuông con chiều rể nên không rõ ngăn trở hại tới Tôi định chuyến này về bắt anh nó nói với bà Phán làm lễ cưới.

— Bây giờ làm lễ cưới là muộn rồi, bà phán nào ưng thuận như thế,

— Thôi buổi vắn-mình, con trai lấy vợ, con gái lấy chồng. Đều được tự do, quen biết nhau trước, biết tính-tình nhau, không còn o về sau xảy ra việc chê bai. như vậy cha mẹ nào ngăn cản việc cưới xin được.

Nghe bà Hàn nói mấy tiếng đầu là ở « vắn-mình », cười do, đã đoán ra con người quí quyệt. Cũng qua là để che cái lỗi của mình. Xét mà xem phàm nhà nền-nếp, có ai theo văn-minh rẻm thế không? có làm tự do cán thế không? Cũng qua là một phương trên đầu trong học mới ở ăn ra ngoài khuôn-phép. Ngôn ngữ của bà là một người lão là, chứ không phải là một người đứng mực. Bà Hàn lại nói tiếp rằng :

-- Con trai bà Phán lấy con gái tôi, không phải là môn-đương hộ-đối ư, mà thấy bảo bà Phán không ưng thuận.

--- Tôi không dám bảo là không xứng đáng. anh Duy quả là tự-do, bà Phán theo phong-tục nước nhà, việc hôn-lễ là bổ trọn, thế mà anh ấy không để quyền bà Phán lé chọn nên bà giận.

— Bà Phán sửu nọ quá.

— Lại cái nỗi anh ấy giấu giếm bà Phán, vay công linh nợ làm cho bà Phán phiền lắm.

— Vì công nợ déo dẻo, con gái tôi ngồi không yên đứng không yên, nó viết thư cho tôi. Tôi được tin. vội lên là định đi hỏi vay vài chỗ cho anh ấy mấn tiền của trang trải các nơi, có ai vay mới tạo nghiệp được.

Bà Hàn nói ra ý buộc vào. Tôi không đã động đến việc hôm trước tôi đi tìm... tiền bà Phán. Tôi nói mấy bà Hàn rằng có việc cần, khi nào anh Day ở Nam về, lại cười tôi ngay rồi tôi sẽ tới ra về.

Có người quen tôi ở Nam-định biết gốc tích bà Hàn, kể cho tôi hết tỏ lịch-sử của hai mẹ Tố Anh.

Ngày trẻ tuổi, người bà xinh đẹp, đi lại với một ông Hàn ông giấu vợ cả đi ở một nơi; Cách vài năm, sinh được một người con gái đặt tên là Tố-Anh. Ông Hàn thương yêu lắm, tận cho một cái nhà và cho một món tiền làm vốn buôn bán, mẹ con nuôi nhau. Thỉnh thoảng ông vắng lai. Sau vợ cả biết truyện sinh sự lôi thôi Ông Hàn thu xếp đàn bà mãi không xong. Về ông ngày vợ lẽ sáng ăn ở tệ bạc. Ông hết lòi con ngăn không được hàng vẫn đánh nguyệt, ông tiêu giận để con cho mẹ nuôi. ông nhột đi. Mẹ Tố-anh lấy cái tên bà Hàn từ đấy. Ông Hàn thuyên đi ở tỉnh khác. Bà Hàn đang ở ăn dụng chơi ở bạc bẽ tha. Cách ít lâu, bà Hàn kết duyên với một người khách trà có cửa hiệu buôn bán. Cảnh Ngẹ-Việt đề-huề vui vẻ. Sinh được một người con gái nữa. Khi người con này còn nhỏ tuổi thì chồng mất, vợ kiếm được cái vốn kha khá. Bà mẹ con về ở cái nhà ông Hàn tậu cho.

Từ khi ông Hàn được tin vợ lẽ chấp mối giấy tờ mấy một người khách, phần giận cho con người lắng-lơ, phần thời bỏ thọ mấy người quen hễ tỉnh ở trong thành phố, ông không trông nom cho Tố Anh nữa, coi như một đọt mầm rơi vậy. Tuy Tố-Anh được theo cái bài nghiêm chẳng qua cũng có điều cho khỏi éo được chút đỉnh, chứ bố ích gì cho nền đức dục, vì hàng ngày trông thấy cái gương xấu xa ở trong gia-đình. Khi Tố Anh tuổi độ đôi chín học đến một cận cũng-tử bột lấy cớ đau ốm đến bà tối. Lúc gần rơm lên ngày cũng bớt, trai gái hỗn tạp, tránh sao cho khỏi mối tình vương vít. Cách một năm, công tử con tiền tìm đường thảo lui. Tử đấy trở đi, nhà bà Hàn — tuy ông Hàn đã bỏ, cũng cứ mang lấy cái danh hiệu ấy cho nó có quý giá — thành ra một cửa hàng buôn son bán phấn. Vài ba chàng thiếu-niên cũng bị trụy lạc vì vãng lại ở nhà ấy. Một công-tử con quan bị Tố-Anh cám dỗ đến nỗi dở dang nghiệp học.

Lần sau cùng, Tố-Anh gặp Nguyễn Day, ở Nam được vài tháng, bà Hàn sợ lộ truyện bèn lập mưu bảy kế bảo con gái và Nguyễn-Duy thuê nhà ở Hà-thành.

Thật là rau nào sâu ấy. Người ở Nam-thành phần nhiều biết cái gốc tích của Tố-Anh như thế, chỉ có người trong cuộc mê mẩu tâm thần vẫn cho là con nhà « Khuê các » đóng đối « trâm anh ». Nghề đời đặt lắm lẫn lộn con đen.

(*Còn nữa*) T.Q.B.

SÁCH LUẬT

Quan phó Bình-lương, *A. Dejean de la Bâtie*, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-pháp, mới soạn một bộ luật sau này :

1° QUỐC-TẾ CÔNG-PHÁP (Droit international public) giá. 2$ 00

2° QUỐC-TẾ TƯ-PHÁP (Droit international privé) giá. 2$. 00

3° HÀNG-HẢI PHÁP-LỆ (Droit maritime) giá. . . . . 1 . 50

4° THƯƠNG-LUẬT HỌC (Droit commercial) giá . . . . 3 . 00

(Tiền cước gửi đi các tỉnh, tính ngoài)

Bộ luật này, soạn toàn bằng chữ Pháp cả

Bán tại bản-quán

NHỮNG LỜI RAO VẶT

(Les Petites Annonces classées du T. B. T. V.)

MỖI DÒNG CHỮ 0$10 MỘT LẦN

Bản-quán mở ra mục này, cốt để giúp các bạn đọc báo, cần mua-bán đổi-chác thứ gì, thật rất dễ tìm mà giá đáng vào mục này lại rẻ tiền.

Giá tính cứ 0 p. 10 một dòng, các ngài chỉ mất độ 2, 3 hào cũng có thể đăng báo được. Không những thế lại còn tiện cho ngài nào cần mua-bán thứ gì, cứ xem tới rao vặt, đã chia ra từng mục, thật tiện mọi đường.

Giá 0 p. 10 một dòng, kẻ tính cho các ngài không mua báo đồng niên, cần ngài nào mua báo đồng-niên, khi nào muốn đăng vào mục rao hàng này, thì xin gửi cho bằng giấy mới gửi mẫu báo, bản-quán sẽ tính giá cước, không ở 0$ 05 một dòng.

B. Q.

Nhà đất bán

(Immeubles à vendre)

Muốn bán một miếng đất linh 200 m2 ở Bạch-mai giá rất rẻ.

Muốn bán hai cái nhà gạch ở làng Bạch-mai. Một cái hai gian một lối đi, một cái một gian một lối đi. Hai cái nhà ấy cái nào cũng có hai lớp, bể, bếp và chuồng tiêu. Giá một cái 1.500 $ 00 và một cái 800 $ 00.

Hỏi tại số 68, phố hàng Trống, Hanoi, sáng từ 7 giờ đến 11 giờ, chiều từ 2 giờ đến 6 giờ. 5.742

Muốn bán một miếng đất diện-tích 150 m2 ở giữa phố nhà Thương, Khách. Hỏi tại số nhà 70, Rue de Takou, Hanoi. 7.122

Đồn-điền, ruộng, trại

(Concession, rizières, propriétés rurales)

Muốn bán mấy khu ruộng cả thảy tính 60 mẫu ở xã Đông-thanh, thuộc huyện Yên-mỹ (Hưng-yên). Hỏi tại 16, Rue de Citadelle, Hanoi. 7.119

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được biết rằng muốn xem báo thì phải trả trước. Vậy các ngài gửi mandat cho chúng tôi xin cho biết những số báo nào thì bắt đầu gửi cho. Nếu không nói rõ thì chúng tôi cứ theo số tiền mà gửi báo cho quán không trả lời. Mua báo thì tính từ số báo nào trở đi chứ không tính từ số nào cũ.

Lạc con

(Mục này đăng không lấy tiền)

(Enfants égarés)

Nguyên ngày 24 tháng août 1927, tôi có lạc một người con dâu tên là Vũ-thị-Tứa, 13 tuổi, hình người nhỏ nhắn, dáu trọc đội khăn vuông thâm, mặc áo cộc nâu, quý ông quý bà có rước được xin đưa đến làng Vũ-xá, tổng Ngu-nhuế, phủ Lý-nhân, tỉnh lộ phí hết bao nhiêu tôi xin chịu và xin biếu quà chân-trọng.

7108 Madame Vũ-thị-Thành

Nguyên tên tôi là Trần-văn-Biền ở làng An-xá, tổng Hải-yến, huyện Tiên-lữ, có một thằng bé con giai lên 11 tuổi, người nhỏ nhắn, nó trốn đi từ ngày tháng năm năm nay, không biết là lạc đi đâu, không thấy về nữa, tôi lấy làm buồn đâu quá.

Vậy xin nhờ các ông các bà có thấy thằng bé nào nhỏ nhắn, hỏi ra là con tên Phó Biền mà đưa nó đến quê quán cho tôi, thì tôi xin đa tạ vô cùng.

Nay cáo bạch,

An-xá xã,

7106 Cựu phó-lý, Trần-văn-Biền ký.

Lặt vặt

(Divers)

Muốn đổi các thứ tem Đông-pháp lấy em các nước. Ai có hỏi tại bản-quán 5.903

Trung Bắc kỳ Lâm-sản Công-ty

(RỪNG BẢO-ĐÀI, RỪNG PHỔ-VỊ, RỪNG HẠ-CƯƠNG)

Chính sở tại Hanoi, 63, Phố hàng Bông

ĐIỆN THOẠI SỐ 150

CỦI, THAN,

GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG, tốt có tiếng, sẽ xây tờ 7 chiếc biển để làm một nhé.

RỪNG, NỨA và các thứ lâm-sản nước Nam.

Có xưởng tại Đáp-cầu, Yên-viên, Bắc-ninh.

số 216

TÂY-DU

DOÃN-KẾ-THIỆN dịch thuật

Thưa bà, ngoài cửa có một vị hòa thượng ở phương đông lại, tên gọi là Tôn-ngộ-không, nói xin vào yết kiến bà, hồi mượn cái quạt ba tiêu, đóng quạt tắt nổi lửa để lấy đường sang Tây-phương.

Công-chúa nghe đến ba chữ Tôn-ngộ-không, phong lôi nổi giận bội bội, rồi quát mắng rằng :

A, con khỉ tinh ngày nay tự nhiên lại đến đây!

Công chúa nói rồi sai con liễu-hoàn lấy áo giáp ra và hai thanh kiếm, mai nội xong, chạy ra cửa động mà gọi rằng :

Này, Tôn-ngộ-không ở đâu?

Tôn-hành-giả chạy đến cất mình mà nói rằng :

Thưa chị dâu! Lão tôn em ở đây! Xin vái chào chị.

Công chúa thét lên rằng :

Ai là chị dâu mi! Ai cần mi vái chào!

Đại-thánh nó rằng :

Ngưu-ma-vương, từng cô cùng với Lão-tôn đây kết làm anh em. Nay lại được nghe công-chúa là chính thật của Ngưu-ma-vương, nên tôi phải gọi là chị dâu mới được.

Công chúa nói :

Con khỉ tinh kia, mi đã càng mà ta có tình nghĩa anh em, sao lại nỡ lòng hãm hại con ta.

Đại-thánh nghe nói, giả cách hỏi rằng :

Vậy thế lệnh-lang là ai?

Công chúa nói :

Con ta là *Thánh anh đại vương Hồng-hài-nhi*, bị mi hãm hại, chúng ta đang khổ vì nỗi không biết tìm mi ở chỗ nào để báo thù, nay tự nhiên mi lại đến nộp mình, thì khi nào ta lại tha cho mi được.

Đại-thánh cười sằng-sặc rồi nói rằng :

Thế ra bà chị không biết rõ, lại nghe Lão-tôn này. Vì lệnh lang bắt em phụ tôi chực đem luộc chín để ăn thịt, may nhờ có đức Quan-âm bồ-tát bắt lệnh lang đem đi, cứu cho sư-phụ tôi. Hiện nay lệnh lang ở với đức Quan-âm bồ-tát làm Thiện-tài đồng-tử, được hưởng thụ chân phúc, cùng giới đất chung thọ, cùng nhật nguyệt chung tuổi, bà chị chẳng tạ ơn Lão-tôn thì chớ, lại còn trách oán nỗi gì? Như vậy thì còn ra thể nào nữa!

Công chúa nói :

Con hầu-tinh kia, mi đừng nói khéo nữa mà làm chi, con ta đầu không việc gì, nhưng không bao giờ ta lại được trông thấy mặt con ta nữa.

Đại-thánh cười mà nói :

Bà chị muốn được trông thấy mặt lệnh lang, thì có khó gì. Bà chị cứ cho tôi mượn quạt, để quạt tắt nổi lửa lấy, đưa sư-phụ tôi đi qua khỏi rồi, tôi sẽ đến ngay nơi đức Bồ-tát ở Nam-hải, đưa nhờ về cho chị và xếp giá quạt, thì có gì mà chẳng được. Bây giờ chị cứ chứa xôn có tồn hại chút gì chăng. Nếu có tồn hại mấy may nào thì chị hãy trách tôi, còn có nhỡ, nếu vẫn được như lời thì đấy đã như trước thì chị phải tạ ơn tôi.

Công-chúa nói :

Thôi mi đừng nên nói nhiều lời, đưa đây lại đây, ta sẽ cho vài nhát kiếm cho hết tay. Nếu chịu hết ta sẽ cho mượn quạt, bằng không thì ta sẽ hèn hiếp cho mi về chầu đức Diêm-vương.

Đại-thánh nắm chặp hai tay lại, chạy đến cười mà nói rằng :

Bà chị không cần phải nói nhiều, Lão-tôn sẽ xin giơ đầu ra mặc sức cho bà chị muốn chặt thế nào thì cứ chặt. Nhưng nếu không có sức thì thôi đi, đem mạng quạt cho tôi mượn.

Công chúa không để nói dứt, hai tay giơ kiếm, nhằm vào đầu Đại-thánh mà chặt đến vài mươi nhát.

Đại-thánh cứ trơ ra như không, chẳng đau đớn gì. Công chúa thấy vậy sợ hãi quay đầu bỏ chạy. Đại-thánh chẳn lại mà nói rằng :

Bà chị định đi đâu? Phải cho tôi mượn quạt đã.

Công chúa nói :

Đồ là bảo bối của ta, không thể nhanh thường cho ai mượn được.

Đại-thánh nói :

Nếu không chịu cho mượn thì xin nắm một miếng cơm sắt đem Lão-tôn này.

Đại-thánh nói rồi, một tay nắm lấy công-chúa, một tay giơ cây ra. Công-chúa đang vuốt đuổi tay, giơ quạt đã quạt. Hai bên ra sức đánh nhau một trận kịch liệt ở trên núi Thất-vị. Gió nhau mãi đến tận chiều. Thiết phiến công-chúa biết thế không định nổi, liền lấy cái quạt ba tiêu ra, quạt luôn một hồi, thì thấy lửa bốc lên mặt trời gió, làm cho Đại-thánh muốn đứng lại không được, bị thổi bay vụt đi không biết về phương nào. Công-chúa thắng trận vui mừng chạy về trong động.

Đại-thánh bị gió thổi bay lướt đi, như cái lá rụng theo cơn gió cuốn, cái hoa tàn theo dòng nước trôi, lơ lửng giữa giời, sa lỡ ra ngã xuống thì thật nát thịt tan xương. Cứ thế mà bay lướt đi, suốt trong một đêm, mãi đến giới sáng rõ mới rơi xuống một ngọn núi, giơ hai tay mà ôm chặt lấy một hòn đá. Định thần hồi lâu, rồi nhìn kỹ xem mới nhận đó là núi Tiêu-đi, Đại-thánh liền thở dài một tiếng mà than rằng :

Con mụ ấy nó ghê gớm thật, nó làm thế nào mà thổi bay Lão-tôn được đến đây. Ta còn nhớ năm trước ta đã có lên đây kêu cầu với đức Linh-cát bồ-tát, thì sư-phụ con đức Hoàng-phong, đã sửu sư-phụ ta. Từ núi Hoàng-phong thẳng xuống nam mà đi, còn xa hơn ba nghìn dặm, nay lại ở phía tây chuyển đến thì không biết là xa đến mấy vạn dặm, vậy ta phải đi xuống dưới hỏi xem thổ nào. Nếu rõi lại tìm con đường cũ mà đi. Chính đang lúc vơ vẩn đứng nhìn, bỗng nghe thấy tiếng chuông vang ầm, vội vàng đi xuống thẳng đến nơi thiền-viện.

Vị đạo-nhân đứng ở trước cửa, nhận biết được Đại-thánh, vội-vàng vào trong báo rằng :

Vị Đại-thánh năm trước lên đến đức Bồ-tát, bây giờ lại đến.

Đức Bồ-tát vội vàng ở trên tòa sen bước xuống, đón vào rồi chào hỏi rằng :

Xin mừng Đại-thánh đã lấy được kinh về đó ư?

Đại-thánh nói :

Thưa đức Bồ-tát, chưa lấy được kinh về.

Linh-cát Bồ-tát nói :

Đại-thánh chưa từng đến nơi Lôi-âm, sao lại bỏ cả đến hoang sơn này được.

Đại-thánh nói :

Năm trước mông ân đức Bồ-tát thu-phục con quái ở núi Hoàng-phong cho, rồi từ đó lại phải chịu biết bao nhiêu nỗi khổ sở dọc đường. Nay đến Hỏa-diệm-sơn, không thể đi qua được, ngửa nhờ Thiết-phiến-tiên có cái quạt Ba-tiêu, có thể quạt tắt được lửa, nên Lão-tôn này có đến tận nơi tìm hỏi, thì ra nó là vợ Ngưu-ma-vương, là mẹ Hồng-hài-nhi. Nó bảo tôi hết con nó đem làm đồng tử đức Quan-âm, khiến nó không được thường thường trông thấy mặt con, nên giận đem lòng hãm hại, không chịu cho mượn quạt, lại cùng tôi đánh nhau, rồi cầm quạt quạt một hồi làm cho tôi bị bay lướt đi, mãi đến tận đây mới rơi xuống, nên tôi phải đường đột vào thiền viện hỏi thăm đường về, vậy từ đây đến Hỏa-diệm-sơn, không biết xa chừng bao nhiêu dặm? (*Còn nữa*)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG đủ
Máy đồ-sộ, 15 chân-kính
Mặt đồ kính có chất lộ-quang
BẢO-HÀNH 36 tháng
Giá..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
89, Phố Paul Bert, — HANOI
3011

Dépuratif Ribal
Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền : 1 $ 30

Pommade Ribal

Làm cho dở đau, trừ trùng độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền : 0 $ 80
BÁN TẠI HIỆU Bào-chế
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi
3013

SIÊU-HOA
HỌA HÌNH CÔNG TY
TELEPHONE : 598

Nhân dịp bắt-hiệu chúng tôi đã giảm giá chụp hình. Nay từ 1-9-27 cho đến 31-12-27 chúng tôi xin thêm giảm 50 phần trăm trong một tháng nữa để đáp lòng quý khách đã hoan nghênh giúp đỡ cho chúng tôi trong mấy tháng vừa qua. Vậy xin trân trọng kính mời quý khách lại chụp hình kẻo hết kỳ giảm giá. Chúng tôi sẽ hết lòng tận tâm làm cho quý khách được vừa ý.

Kính cáo
Chủ nhân
3014

HIỆU KIM HOÀN 王成
NGỌC-THÀNH
Bd. Rue des Changeurs, Hanoi
Đủ các thứ đồ vàng bạc.
Gồm hàng thợ tinh-xảo giao-ngân.

KÍNH KHAI GIẢ

Kính tôi có nhận được bức thư của bạn gửi cho xem thấy nói về nhà đã các kiểu vàng là đúng sự thực, chúng tôi xin thêm lời chứng thực. Nay kính

Ký tên :
3015

NHÀ BÁ-CHUỒNG
TỔNG LÀI HIỆU Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lận rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất : Santalol
chất : Salol
và chất : Urotropine

Giá : 1 $ 30 một hộp

Agents d'Annonces en Europe :
L. MAYENCE & Cie
DAVIGNON, BOURDET & Cie, Succrs
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Ô-tô dụng xe hàng. — Càng ngày bọn qua vào hồi 3 giờ, chiếc ô-tô vận-tải của hiệu Anziani de Binh-v-Cảnh cầm máy, khi đi đến phố Bonnal đụng phải chiếc xe hàng số 52 mới bán bánh bị hư, người không việc gì.

Cuộc đụng nhau. — Cũng vào hồi 10 giờ rưỡi tối hôm qua, chiếc ô-tô số T. 3802 do Đàm-v-Tuyên cầm máy, đi ở phố hàng Đồng chạy Đông-xuân, đụng phải chiếc ô-tô số T. 3868 do Ng-v-Tư vận máy đi ở phố hàng Đường lên. Trong hai chiếc ô-tô, xe số T. 3802 bị hư hỏng nhiều, còn người không sao cả.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Sinh tử gia thú. — Sổ sinh tử già thú ở ngoài tòa Đốc-lý về tháng août 1927 như sau này :

Người Âu

Sinh : 7 con giai, 6 con gái, cộng 13 người.
Khai sinh : 2 con giai.
Hôi và cưới : 7 đám.
Ly-dị : 1 đám.
Tử : 1 đàn ông, 1 đàn bà, 2 trẻ con, cộng 4 người.

Người Nam

Sinh : 101 con giai 53 con gái, cộng 139 người.
Tử : 45 đàn ông, 57 đàn bà, cộng 102 người.

Người Khách

Sinh : 16 con giai, 10 con gái, cộng 26 người.
Tử : 14 đàn ông, 7 đàn bà, 5 trẻ con, cộng 26 người.

Ta cứ xem biểu tổng kê trên này thì đã rõ cuộc ăn đá của ta và khách vừa rồi không làm gì có sự người bị thiệt mạng tới hàng trăm như lời đồn trong mấy bữa đó.

Sở cảnh sát. — Sở cảnh sát thành phố mới mộ thêm sáu người nữa để cho đi sở người làm việc, kể từ 29 août trở đi, là những người có tên sau này :

MM. Đàm - Dzi, Trịnh - kế - Nghiễn, Phạm-văn - Trí, Đặng - quang - Khải, Trịnh-đức-Hợi và Ng-xa-Kim.

Gọi đấu giá. — Đến 27 septembre hồi 10 giờ sáng ở buồng hội đồng ngoài tòa Đốc-lý sẽ có cuộc gọi đấu giá, về thầu nhà kho, để làm mấy việc sau này :

1. Xây cống dọc ngõ Hàm 0,50 /0,50, có nhiều miệng nhỏ phụ vào, phố Saint Etienne ;

2. Xây cống dọc ngõ Hàm 0,50 / 60 có nhiều miệng nhỏ phụ vào, phố Dominé.

Sở tạo lệ để ta buổng công tác người tên Đốc-lý, ai muốn biết rõ để dự thầu thì cứ lại mà xem.

Con nhà ai ? — Mme. Ng-thị-Cát ở số nhà 15 phố Maréchal Foch thấy một đứa con gái tạ lên 5 tuổi lạc ở phố Đền-sắn tại lập tức đưa lại hỏi trình và rước về nhà nuôi, nếu con mẹ nó lại tìm thì bà sẽ lãng trả.

Bị chó cắn. — Lê-văn-Giêm làm ở sở may cờn chánh bị một con chó ta cắn M. Bérolt ở số S. I. C. E. O, cần phải nộp ngay đã có giấy xin của sở. Làm đã bắt con chó lấy vào sở thú-y để xét.

Ngày mở trường. — Các trường công của nơi đã bắt đầu thu học trò và mở lớp dạy học rồi ; chỉ duy còn trường phố Bonnal phải hoãn đến ngày 15 sau, vì nhà trường có linh khổ xanh đóng từ hôm xảy ra cuộc ẩu đả trong thành-phố.

Bị bắt. — Lê-thị-Minh 21 tuổi, vô nghề nghiệp, nhà ở phố Clémenceau vừa bị bắt về sở mật thám để giải về nguyên quán ở tỉnh Bắc-ninh, vì có trát sức tòa án tỉnh ấy sức.

Can án. — Trần-thị-Quảng 67 tuổi bán nhà trọ ở Hàng-kênh thuộc hộ ngũ bị tòa án trừng trị Haiphong phạt 8 ngày tù về tội chứa đồ ăn cắp thì sẽ mật thám đã cho bắt về lấy sắn-cước và giam tại đồ lao.

Bị chọt vào giữa. — Sáng ngày 4 septembre lúc tàu « *Compiègne* » đã kéo neo sắp chạy ra thì người ta mới nom thấy ba chiếc xà lan chọt vào giữa. nghĩa là mấy chiếc sà-lan ở dưới sát vào sẵn liền nhau, mà phía ngoài tàu « *Compiègne* » đậu không có lối ra nữa, may lúc bấy giờ còi đầy cứu được ngay, thế mà ba chiếc sà lan cũng bị hư hỏng ít nhiều, nhưng may không sao gì đến tính mệnh người.

茶心蓮牌藥
Che Liên-tử hiệu Bồ-tát

TRUNG-QUỐC CHÈ VƯƠNG

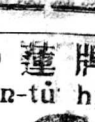

BỒ-TÁT BÀI LIÊN-TÂM

VINH-MẪU HIỆU
Ở Hà-nội, phố hàng Ngang, số 25 — Ở Nam-định, phố Khách, số 142
Ở Hải-dương phố Bông-kiều

Thuyền dâm và cây đổ. — Trận gió đêm rạng ngày 5 septembre có nhiều nơi thiệt hại, nhưng mới biết tin một cây hàng lớn ở phố Henri-Rivière bị đổ bật cả rễ lên và ba chiếc thuyền chở dầu bỏ là thuyền H số 166 chiếc thứ hai B 1766 và chiếc thứ ba B 1916 đều đâm cả ở sông cửa-cầu gần sở Kinh Viễn-đông bị đâm chìm lim. Nhưng thấy thủ trong ba chiếc thuyền đó lên được cả, thực là vía.

Ai tin. — Bản-quán tiếp được tin buồn rằng M. Vũ-Lynh tòng sự tại nhà Brifford vừa tạ thế tri-quí-xá số 155 phố Belgique, năm nay vừa tròn 32 tuổi.

Hồi 15 giờ ngày 7 septembre đã cất đám an táng tại ở Niệm-nghĩa. Bản quán có lời viếng ông Vũ Lynh và gia huyền với quí quyến.

Nạn ô-tô. — M. Edenard làm kỹ-nghệ lại sở cầm trinh rằng ngày chủ nhật đi xe ô tô ra Đồ-sơn, khi xe gần tới cầu sắt tui va ngã một đứa bé, lập tức ông bế lên xe cho đưa vào nhà thương để điều trị.

Đánh rơi. — M. Poteau làm ở sở mỏ Tac kbeak (Ai lao) đi chơi phố đánh rơi mất chiếc ví đựng ít tiền, một cái giấy phép lái ô-tô và nhiều giấy má vật khác. M. Poteau đã trình sở cầm về việc đó.

M. Flores Louis ở phố Belgique cũng đánh rơi mất ở phố Khánh một cái ví đựng giấy văn lái ô-tô, một cái giấy sáng, một cái thẻ căn cước, một cái ví hầu cứ, một số tiền là 3 đồng bạc và các giấy má vật.

Giấy bọc giả. — Lê-văn Duyên 28 tuổi làm nghề chauffeur ô-tô, nhà ở An biên, Phạm-văn-Toỷ trú Ba Gia 52 tuổi buôn bán ở số nhà 141 phố Đền-sắn, Ng-xuân-Bảo 35 tuổi làm kế toán ở nhà buôn và Ng-thị-Chung 34 tuổi vô nghề nghiệp, nhà ở số 194 phố Belgique đều bị bắt về việc đem lưu hành một là giấy bạc giả 100 đồng, trong địa phận xứ Đông-Pháp.

BẮC-NINH

Cái nạn mô-tô. — Ngày 2 septembre vừa rồi, hồi 3 giờ rưỡi sáng, M. Jourlin Max. làm tại sở Công-chính nhà ở số 43 đường Henri d'Orléans Hanoi, đi chiếc mô-tô số 2198 sang ga Đáp-cầu, khi tới chỗ cách huyện lỵ Võ giàng chừng 80 thước tây, giữa chỗ có Công-cảnh đương mở rộng đường trải đá đỏ nhựa, thì chợt phải một người tên là Phạm-văn-Nghĩa, 61 tuổi, cũng làm ở sở Công-chính. Cái bánh xe trước xe mô-tô lẫn ngang qua bụng người bị nạn, thương tích nặng lắm, đem vào nhà thương được một lát thì chết. Còn người cưỡi xe mô-tô cũng bắn ra đường bị thương nhẹ.

Hiện còn đương xét xem lỗi tại người cưỡi mô-tô hay tại người bị chọt mô-tô.

BẮC GIANG

Cái nạn ô tô. — Hồi 11 giờ ngày 2 vừa rồi, chiếc xe ô-tô số T. 2773 của M. Raynaud, biên tập tòa sở bản tỉnh, do chú xe cầm máy, đi tới chỗ cách Phả-lang-thương chừng 8, 9 km, thì chợt phải một đứa bé con tên là Ng-văn-Chân 6 tuổi, là con Ng-thị-Khuê làm ruộng Bắc-giang ; sắt đến phải xe đụng phải thắng bé ngã lăn ra, rồi xe đi khỏi quá hàng mình mới. Lập tức người đó xe dừng ngay xe lại, vực đứa bé đưa vào nhà thương đầu trị, chưa biết sống chết thế nào.

ĐÃ CÓ VỢ TỐI THỨ 8

NGUYỄN-ĐỨC-BẢO
Instituteur

POUR NOS JEUNES ECOLIERS
Livre de lectures expliquées
COURS ELEMENTAIRE — COURS MOYEN

Ouvrage adopté

Preface
de M. Imbert, Directeur de l'Ecole Normale d'Instituteurs à Hanoi

Prix : 0 $ 50
(13e Gratis)

Vente en gros chez Tân-Dân-Thư-Quán
29, Rue du Coton, Hanoi

ĐÌNH SƠN LÀNH YẾN TRỌN BỘ. 1 $ 20

CHUNG TA
Quyển thứ mười tám
TRUYỆN
Ba người Ngự-lâm pháo-thủ
ĐÃ XUẤT BẢN RỒI
Giá : 0 $ 06

Toàn bộ 18 quyển, mỗi quyển 0 $ 05, hoặc đóng làm hốn quyển lớn có bìa, mỗi quyển giá 0 $ 25.

IN TIẾP THEO
Tê lê-mặc Phiêu-lưu-ký
(Les Aventures de Télémaque)
Của Fénelon

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Người nào ký vào ngân mua báo khi có việc thì cứ theo giá biểu đã định, chớ nên biết nói rõ là ở tỉnh gửi giấy gửi báo, hoặc là gửi theo phái quản coi giấy quản ký, để khỏi người làm ở nhà quên.

Xin các người thường hay ký tên vào sổ, hoặc nhờ qua, không nào đọc được thành ra nhiều khi báo quán không biết ở mà viết.

Cuộc đấu xảo mỹ thuật của hội Khai-trí tiến-đức

Bản hội có thêm một cuộc đấu-xảo mỹ-thuật nữa từ ngày chủ-nhật 6 đến ngày chủ-nhật 13 novembre 1927.

Cuộc đấu xảo này chia làm hai hạng :

A. — Đấu xảo các mỹ thuật tân thời như các đồ bài trí trong nhà, đồ thêu, dệt, đồ sơn-then, đồ bằng đồng hun, đồ thủy tinh, đồ nặn, vẽ, đắp, các thứ ảnh chụp, tranh, ảnh, mẫu đồng sánh.

B. — Đấu xảo các thứ đồ cổ, cũng giống như các hạng đồ đạc đã kể ở trên.

Vậy ai chế tạo được đồ đạc tinh xảo hay là có đồ cổ mà muốn dự cuộc đấu xảo này thì đưa đến nhà hội (phố hàng Trống, Hanoi) từ ngày 24 đến ngày 27 Octobre 1927, sẽ hội đồng xét nhận, sáng từ 8 đến 11 giờ, chiều từ 2 đến 5 giờ.

Ngày 30 octobre sẽ có bảng yết những đồ đạc không nộp cách phải loại. Các chủ có đồ đạc loại, phải đến nhà hội mà nhận về.

Những đồ đạc hay đấu xảo nhiều vật quí giá, nên bản hội có thuê bảo hiểm đề phòng nỗi rủi ro xảy ra nạn hỏa tai hay là đạo kiếp thì sẽ có người đền, sau chủ có đồ đạc dự cuộc không phải nghi ngại.

Cũng những ngày giờ như cuộc đấu xảo mỹ thuật, bản hội lại có mở cuộc thi vẽ kiểu nhà, tựa như chương trình như sau này :

A. — Một kiểu vẽ hai cái nhà hàng liền tường với nhau, một kiểu vẽ một cửa hàng ở góc phố.

Hai cửa hàng ở trên thì bề ngang là 6 và 8 tawée, bề mặt trước trong ra phố và 25 thước bề sâu. Còn cửa hàng ở góc phố thời bề ngang 15 thước, bề sâu 25 thước.

Mỗi cửa hàng phải vẽ mấy bản như sau này :

1. Một bản plan tầng dưới.
2. » trên.
3. Một bản coupe.

Mỗi kiểu vẽ phải tính mỗi thước là 0.02 c / m.

Một thước trông ra phố thời mỗi thước là 0.05 c / m.

Mặt trước phải vẽ thêm một bản perspective.

B. — Một cái kiểu nhà ga nhỏ.

Bề ngang thẳng với đường xe lên, không được hơn 25 thước.

Phải vẽ mấy bản như sau này :

1. Một bản plan 0.01 c / m.
2. Một bản coupe 0.01 c / m.
3. Ba bản façade 0.02 (phải có perspective).

Những mẫu vẽ đều phải theo một bộ giấy là..... cho tiện treo.

Những mẫu vẽ đưa đến dự thi sẽ nhận đến ngày 29 octobre là cùng. (Bản hội đã có in sẵn chương trình về cuộc thi vẽ này, để tại nhà hội. Các bạn già muốn biết thường tận hơn thì có thể xin được một quyển).

Sau này bản hội sẽ đăng nhiều giải thưởng.

Lại mới sang

— Ben mang-sang sức sáng 120 nến, rất tiện-lợi, và đủ các đồ thay phụ (accessoires).

— Gương tàu, đồ các hiệu rất đẹp.

— Giường Hong-kong dùng sắt có bằng lồng.

Giá bán hạ hơn các nơi.

TRỊNH-XUÂN-NGHĨA
56 7, phố hàng Gai, Hanoi

Rượu bổ-dưỡng
TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo bình tự-nhiên ấn ra đây, chứ không như có nhiều thứ rượu về những bình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn tin không ai có thể tin được!

Các thứ rượu nho càng ngày càng thấy nhiều mãi ra, nhưng xét ra thì chỉ có thứ « *Tonique Tonkinois* » là có giá-trị hơn cả vì rượu ấy bao giờ làm cũng rất là cẩn-thận, đã từng được sắc chỉ của quốc-vương Đại-nam và Annam ban khen.

Vậy như thế, thì các ngài cũng chỉ nên dùng thứ rượu ấy và nên nhớ kỹ lấy cái dấu hiệu của thứ rượu ấy.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tinh-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ : 2 $ 25 một chai lớn ; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tinh-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem kỹ các cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư tờ báo này.
3001

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn báo-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho báo-quán 1 giấy quảng báo, chữa lại thế nào thì báo rõ rằng vậy đi, và gửi theo hai hào (0 $ 2 đồng tem cũng được để thay tiền giấy quảng khác.

Kể ai không gửi tiền theo thì sở đi nguyên như cũ hoàn phải trả nặng hơn.

Thuốc trị chứng thổ tả
HIỆU « CÁI THÁP »

Thứ thuốc này chế ra để chuyên-trị chứng thổ tả mới mắc phải càng là các chứng đau ở bộ máy tiêu-hóa (đa-dày, ruột).

Thuốc ấy chế bằng các chất trị được đã các chứng thổ tả bệnh ấy sinh ra.

Thuốc uống rất êm và trị các chứng đau trong đa dày, trong đại tiểu tràng rất thần-hiệu. Thuốc ấy uống thì khỏi hẳn chứng buồn lợm, buồn nôn và chứng đau bụng đi-đại trước khi nó sau khi nôn.

Thuốc có chất làm cho chứng đỡ chứng đi rửa nó cầm tiết hẳn được chứng đi rửa, lại khiến cho người bệnh chóng thấy khoan-khoái trong mình và chóng lại sức.

Trong thuốc ấy lại có chất bổ tim, làm cho quả tim mạnh mẽ lên và làm cho khắp mình được phát nhiệt chóng được.

Thuốc ngọt rất dễ uống, không có công phạt gì cả.

Phàm những chứng đi rửa, thổ, không phải là thổ tả, cũng đều uống được cả.

Người lớn : *Cứ 2 giờ uống một thìa lớn (thìa súp).*

Trẻ con : *Cứ 2 giờ uống một thìa nhỏ (thìa cà-phê).*

Chỉ ở hiệu Bào-chế CHASSAGNE, 59 phố Paul Bert, Hanoi có bán thuốc ấy mà thôi.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

SÚNG BẮN HƠI «FRANCE»

Không có tiếng kêu
Không có khói
Không phiền-phức
Rẻ tiền

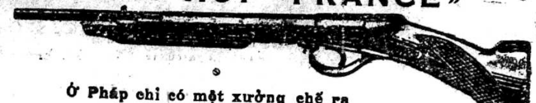

Ở Pháp chỉ có một xưởng chế ra

N° 1.000 D Súng bắn hơi, đạn 4 m/m 5 hay là 6 m/m 5, lòng bằng thép có mạ cho khỏi rỉ, có máy tự-nhiên đóng lại được, cò máy lên xuống được, dài 1 m. 5, nặng 2 kilos : 160 fr. Đạn tống 4 m/m 5, một ngàn 13 fr., đạn tống 6 m/m 5, một ngàn 24 fr., tên 4 m/m 5 một tá 3 fr. 50, tên 6 m/m 5, một tá 9 fr., lò-so để thay đổi 8 fr., dip cập tên 4 fr. 50.

Gửi giấy mua cho : Manufacture d'Armes « SELEC A », St-Etienne (Loire)

Súng này săn-bắn rất tốt, mà mua không phải giấy-phép.

Trong người thấy nóng

Xem ống hàn-thử biểu thì biết, bà bị sốt rồi. Nhược bằng không nữa, thì cũng là những cơn sốt qua-loa, không có gì là đáng ngại. Nhưng biết đâu lại không phải là một cái chứng tiên-phong về một bệnh nặng chăng. Tuy vậy chớ để cho cái sốt mới phát ra ấy làm hại sức-khỏe, mà cũng chớ đợi đến khi suy-nhược mới điều-trị, thì sau này có hồi-phục được sức-khỏe cũng khó lắm. Dùng ngay thứ thuốc trừ sốt, thứ thuốc bổ, mạnh nhất là :

QUINIUM LABARRAQUE

Đã được hội Hàn-lâm Y-học Paris ưng-chuẩn

để hộ-vệ cơ-thể cho mạnh-khỏe. Không thuốc nào mạnh bằng thuốc này, và viện Hàn-lâm Y-học đã ưng-chuẩn. Rượu thuốc ấy chế bằng rượu vang cũ Malaga. Uống một cốc nhỏ trước hay sau bữa cơm, thì thực là một thứ thuốc rất thần-diệu, người bị sốt, người làm việc quá bị nhọc-mệt, người mới đau khỏi, các cụ già lão, con trẻ đương lớn lên, con gái dậy-thì, dùng thứ thuốc ấy rất tốt.

Các hiệu bào-chế tốt đều có bán.

Bán buôn tại : Maison FRERE, 19, Rue Jacob, Paris (6e)

QUYỂN THỨ NHẤT

Việt-Nam Sử-Lược

TRẦN-TRỌNG-KIM soạn

ĐÃ IN LẠI XONG RỒI

Giá : 0$80

Bán buôn và bán lẻ tại bản-quán

GRANDS MAGASINS REUNIS

PHỐ PAUL-BERT — HANOI

Bây giờ và trong hết tháng Septembre

VỤ KHAI TRƯỜNG

Bảng đá giả, nhẫn, khung kẽm 19×28 c/m.	Mỗi cái :	3 fr. 15
Vở Cahier piqûre, 40 trang « Celtic » bìa nhẵn. .	Mỗi quyển :	1 fr. 20
Vở Cahier écolier, couronne in 4°, réglure travers 50 trang « Incroyable »	Mỗi quyển :	0 fr. 95
Vở Cahier piqûre, 20 tờ « Charlemagne » bìa nhẵn, papier réglé Alfa	Mỗi quyển :	1 fr. 70
Vở Cahier brochure, 6 quyển « Idéal » bìa tốt. .	Mỗi quyển :	3 fr. 75
Bút chì đen « Parfait » N° 2, gỗ sơn.	Mỗi tá :	2 fr. 50
Ngòi bút Sergent Major, hộp 100 ngòi	Mỗi hộp :	6 fr. 00
Quản bút gỗ, sơn mùi	Mỗi cái :	1 fr. 20
Quản bút máy « Viala » quản bằng nhựa, ngòi vàng 14 carats, có hộp và comnte-gouttes. Bán hạ giá	Mỗi cái :	35 fr. 00
Túi sách da cừu đen, hai ngăn, 23×32 c/m. . . .	Mỗi cái :	45 fr. 00
Trousse d'écolier, da cừu, 16 cái.	Mỗi trousse :	23 fr. 50
Ca-tông để vẽ « Annonay » khổ 51×67 c/m	Mỗi cái :	13 fr. 50
Compas đựng vào túi, cả bộ có 9 cái, đồng nhẵn.	Mỗi túi « Giá đặc-biệt » :	45 fr. 00
Compas đựng hộp, cả bộ có 7 cái	Mỗi hộp :	37 fr. 50
Bút chì Conté hai mùi, xanh và đỏ, gỗ sơn, sáu cạnh.	Mỗi cái :	1 fr. 75
Thước rẹt, gỗ lê, dài 40 c/m	Mỗi cái :	1 fr. 50
Tự-vị Petit Larousse illustré, lứa mới, 1760 trang, 13 5×20 c/m.	Mỗi quyển :	40 fr. 00

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng dạ dầy, đau dạ dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$10

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi

Muốn trị bệnh rôm sảy, thì dùng thuốc LE SUDOL thật là công-hiệu vô song.

Vì thuốc ấy làm cho khỏi ngứa-ngáy.

Vì thuốc ấy làm cho da dẻ được mát mẻ dễ chịu.

Mỗi hộp : 0$50

CÓ CẢ CÁI CHẤM BỘT NỮA

CHỈ TẠI HIỆU BÀO-CHẾ :

CHASSAGNE

Số 59, phố Paul Bert, Hanoi có bán thôi.

Bệnh hen

Dùng thuốc xót và thuốc bột [illegible] **ESPIC** [illegible] một hộp. Bán tại tất cả các hàng [illegible] và tại phố St-Lazare, số 20, Paris. [illegible] ESPIC ở trên điếu thuốc.

Âu Tây tư-tưởng

(La Pensée de l'Occident)

Dịch văn thư xã

Hiện nay bản xã đã in hết bộ Ba người ngự lâm pháo thủ (Les trois Mousquetaires d'Alex-Dumas). Toàn bộ thành ra 18 quyển nhỏ bán mỗi quyển 0$05. Hoặc đóng làm bốn quyển lớn có bìa mỗi quyển giá 0$2?.

Từ nay khởi sự in sách Tê lê mạc Phiêu-lưu-ký (Les Aventures de Télémaque, par Fenelon) cũng cứ mỗi tuần ra hai quyển nhỏ, bán mỗi quyển 0$05. Sách này thuộc về loại sách kinh điển của quí-quốc, lời lẽ như lời Luận, Mạnh. Học nó rất là bổ ích. Các sách của bản xã bán tại bản quán. Ai ở xa muốn ng bản-quán gửi dần ra quyển nào gửi quyển ấy thì xin cứ gửi cho 1$00 hay là 2$00 trước: khi nào tính tiền sách và tiền cước gần hết, bản xã sẽ có thư báo trước để các ngài gửi tiền lấy sách liên tiếp mà xem.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém nhất là con gái những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chỉnh uống mấy dọt.

Giá tiền 1$00

3091

Một bộ ba thứ xe đẹp

Cottin-Desgouttes

Hotchkiss

De Dion Bouton

Hỏi giá và cách-thức ở

Garage Bobillot

7, Boulevard Bobillot, Hanoi

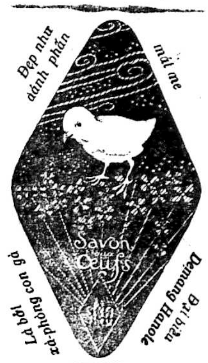

Nhà Ba-chuông

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu. Trị bệnh mất máu, khí huyết suy yếu, thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra ráo phổi, làm cho hay ho vặt.

Ấy là :

THUỐC NƯỚC BỔ HUYẾT MÁU BÒ 1$40

Nhà Bán-đồ « TAM-TAM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

NHÀ-BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho nhức đầu, đau ở khớp xương

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

LA COMPOSITION FRANÇAISE

aux examens franco-annamites

của M. L. HOULLIER

Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam

Bán tại nhà in bản-quán

Giá mỗi quyển. . . . 0$30

Tiền cước mỗi quyển . . 0,12

Ai ở xa xin viết thư về cho

ông BÙI-XUÂN-THÀNH

61-63, Rue du Coton — Hanoi

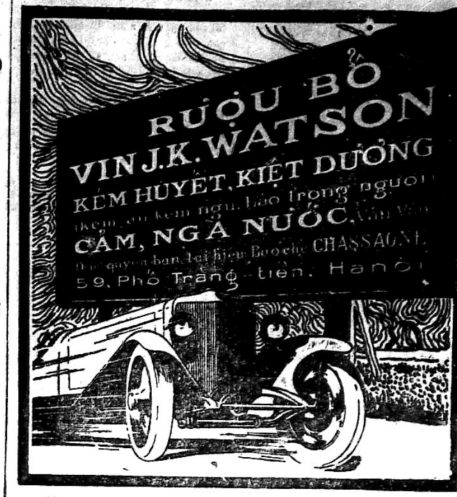

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập từ năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI.

ERO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và đàn bà ở cữ . . . . Một litre : 2$40*

Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai : 1,25*

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai : 1,25*

Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghip và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗng . . . . Một chai : 1,25*

GOUTTES NOTAI. Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. . . . . . . Một chai : 0,80*

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay.

Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu

3008

RƯỢU

Champagne MERCIER

« CARTE OR »

Vừa ngon, giá lại không đắt

Dùng rượu này đi lễ, tết rất lịch-sự !

Bán tại : L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoi, Nam-định, Bến thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saigon, Pnom Penh

3007

MỚI XUẤT BẢN !

SƠ-HỌC ĐỊA-DƯ

Đông-Pháp — Bắc-kỳ

Trung-kỳ — Nam-kỳ

Dùng trong các lớp Sơ-đẳng các trường Pháp Việt và nhất là cho học-trò đi thi bằng Sơ-đẳng yếu-lược

PHẠM-DUY-LỤC Soạn

Có địa-đồ Đông-pháp toàn-thể và địa-đồ riêng từng xứ

Giá bán : 0$50 — Tiền cước : 0$10